

لۇزىنەمۇنىڭ ئۆزىتىنى
بۇلۇڭ مەلەنچىلىسى
ضېرىچىلىك داھىتى

۴۰۰۴۰

آلتىش اوچنجى انقاد

۲۱ نيسان ۱۹۲۸ جوماڭەرەسى

مندرجات

صحيفه

بوغازستانىدە وقوع بولان حرکت ارض دولاپىسىلە	صحيفه ۱۹۶
مجلس عاليجه بولغار مجلس مبعوثانە بىيان تأثير آيدىلى	صحيفه ۱۹۶
حىنده تقريرى	صحيفه ۱۹۷
٤ — مذاكرە اېپلىق مواد	صحيفه ۱۹۷
١ — ۱۹۲۸ سىنەسى موازنە عمومىيە قانۇنى لايىھەسى	صحيفه ۱۹۷
بودجه انجمنى مضبطەسى	صحيفه ۱۹۷
١ — مالىيە وکالىي بودجهسى	صحيفه ۱۹۷
ب — دون عمومىيە «	صحيفه ۱۹۷
ج — رسومات مدیرىت عمومىي بودجهسى	صحيفه ۱۹۷
د — طابو وقاداسترو مدیرىت عمومىي سى	صحيفه ۱۹۷
بودجهسى	صحيفه ۲۱۶

- ١ — سابق ضبط خەلصىنى
- ٢ — رىاست دېۋانلىق ئېمىت عمومىيە مەرىضانى
 - ١ — افراط وبا اشخاص قانوييە طرفندىن دارالايتامىرە وقوع بولاق تبرعاتك امور تصرفىه ادارەلر نىجە صورت قىدىيە ، خرج فراعەك عفوينە داڭىز قانون لايىھەسىنىڭ اعادەسى حىنده ماش وکالت تىرىخەسى
 - ٢ — سابق بىرىيە وکىلى جىلى برگەت مەعۇنىي احسان وپىلە جىڭ مەعۇنى دوقۇر فىكتىر ئىكلەر حىنده باش وکالت تىرىخەسى
 - ٣ — تىقىرىلسى
- ١ — آيدىن مەعۇنى امين فىكتىر ئىككى ،

—•—

۱ - ساقى ضبط خلاصەسى

آئش ایکسنجى انقاد

۱۹ نیسان ۱۹۲۸ پېشىنە

كاظم باشماڭ رىاستىلە عقد اولو نەرق آنطالىيە مبۇنى
راسىح بىلگى ، كېرىت سركىتىك بعض معاملاتىن دا ئار
سوأىلە مالىيە و كىلى شىكىرى بىلگى حواىي دىكەندى . بعض
دوازىك ۱۹۲۷ سەنە مالىيەسى بودجهلىنە تىخصىياتىنضىمە
اعطاسىنە وبغض دوازى بودجهلىنە مناقىلە اجراسىن دا ئار
ايى قطۇق قابۇن لايىھەسى مذاكىرە و قبول و هىئت عمومىيەلىرى
تعىين اسمى ايلە رأيە وضع اولىنى .

—
—
—

پېرىخى جلسە

آمېلىخ ساغنى

دقيقە ساعت
۲۰ - ۱۴

[رئىس — كاظم باشا]

كاتېلىر : روشن اشرف مك (آفۇن قەرە حصاري) ، اسحق رأفت بىك (دياربىكىر)

—
—
—
رئىس — جلسە يى آجىورم افندى .

۲ — رىاست دىوانىك هيئت عمومىيە يە معروضاتى

تارىخ و ۲۳ نومرسولى تىذ كىرە ايلە تىدىم قىلىمس اولان
قابۇن لايىھەسىك استىدادىنە لزوم حاصل اولىيەندىن
اعادە سەنە مساعدة بويورلىسى رجا اولو بور افندى .

باش و كىل
عصمت

رئىس — حكومتك ئىلى و جەھەلە اعادە يىدە جىكز .

۲ — سابىھ بىھىۋە دكىلى مېل بىكىت مېعۇنى امىسانە
و بىلەملىت مېعۇنى دوقۇرمۇشىكەش بىلە مەقىنە باس رەلات تىذ كىرەسى
واردر اوقونا جق :

۱ — افراد رىياشخا صق قابۇن يە طرفىنە دارالايتامىلە
و قوبۇلاچق تېرعانىك امور تصرفىھ ادارە لېنگە صورت
قىدىيە ، خرج فراغلىق عفوئى دا ئار قابۇن بىلە مەقىنە ئادارە سى
مەقىنە باسە رەلات تىذ كىرەسى
واردر اوقونا جق :

بويوك مات مجاسى رىاست جليلەسىنە

افراد ويا اشخاص قابۇن يە طرفىنە دارالايتامىلە
و قوبۇلاچق تېرعانىك امور تصرفىھ ادارە لېنگە صورت
قىدىيە ، خرج فراغلىق عفوئى دا ئار ۱۱-۲۵- ۱۳۳۹-

مۇرمۇيىتە و صىباڭىلى حق بىك ٢٠٥، ٦١ و ٦٥ نىخى مادەلر ووجىنچە بىرسنە آغىر حبسىنە و بىرسنە رتبە و مامورىتىن مۇرمۇيىتە عمر ناطم و دوقۇرۇ فىكىرت بىكلىرىك فانۇن مۇذكۈرەك ٢٧٨ نىخى مادەسەن توپقا، دردر آى حبس و يوزر لىرا جزاى نىدى اىلە مۇھكۈمىتلىرىنىنە و احسان بىك حاضر حاواوضى آلمق و ضىا بىك تقاعده سوق مادەلرندىن عدم مسئۇلىتە و فەندەرلەك حاواوضى مسئۇلىتىندا ارتتاكىدىن بىرائىتە، نورالدین قوچىچە بىك بىرائىتە، حسام الدین و فخرى بىكلىرى بىرائىتلىرىنە و دىكىر مظۇنلۇرىدە عدم مسئۇلىتلىرىنە قرار ويرلىشى اولدىنى بىرى معلومات عرض اولنور افندىم حضرتلىرى .

١٦ نىسان ١٩٢٨

باش مدعى عمومى
يوسف نهاد

رئىس — افندىم ؟ جىل بىك مبعوثى احسان بىك ارطغۇل مبعونى فىكىرت بىك، حقلەرنىدە دىوان ئالىنىڭ ويرلىش اولدىنى اشبو قاراھ ئاظراً تشكىلات اساسىيە فانۇنمىزك ١٢ نىخى ٢٧ نىخى مادەلرى موچىنچە مبعۇلقلرى زائىل اولمىشدر . يىلىرىنە دىكىرلىرىنىڭ اتتاجى ايجۇردىواندىن حكومتە تېلیعات يايىلە جىقدەر .
(موافق سىسىلىرى)

بىويوك ملت مجلسى رىاست جليلەسە سابق بىحرىيە و كىلى احسان بىك اىلە صىباڭىلى حق ، دوقۇرۇ فىكىرت و ناظم بىكلىرى دىرىجات مختافىدە مۇھكۈمىتلىرىنە و دىكىر مظۇنلۇرى بىرائىتە و عدم مسئۇلىتلىرىنە داڭرى دىوان عالىيچە اتتاخذاولىان قرار خلاصىنى مشعر و عدىلە و كالتىن مودۇع باش مدعى عمومىلىك ١٦ - ٤ - ١٩٢٨ تارىخىلى تىذ كىرهسى صورتى لەا تىدىم اولۇنىشىز افندىم .

١٩٢٨-٤-١٩ باش و كىلى

عىصمت

عدىلە دوكتىر جليلەسە

بىحرىيە و كىلى سابق احسان بىك ورفاھاسى حقىنەدا جراقلانان محاكمە نىتىچەسەندا احسان بىك فانلىرىك حاواوضى مسئۇلىتىنە و ظيفە مامورىتىنى سوءە استعمال ايمش اولداڭىنە وياۋۆز مسئۇلىتىنە فساد فارىشىدىرىملىق صورتىلە ارتتاكىبە تىسبىت ايلەكىدىن اسباب متشددە اىلە مۇرمۇيىتە و عمر ناطم و دوقۇرۇ فىكىرت بىكلىرى دولا بىر يىھىلىق فاعلى اولدىقلرىنە و صىباڭىلى حق بىك ياۋۆز ايشىنە متعلق احسان بىك فانلىنى فرغاً ذىمەتلىك اولقى صورتىلە مۇرمۇيىتە و احسان بىك تورك جزا قانۇنىك ٢٠٥، ٦١ و ١٣ نىخى مادەلرى موچىنچە واسباب متشددە يەسناً تەقىر ايدىلان آلتى سەندىن بعد التىزىل اىكى سەنە آغىر حبسىنە واىكى سەنەرتبە و مامورىتىن

٣ - تىرىپىل

بىويوك ملت مجلسى اعضالرىنىڭ دويۇدۇنى تأثىراتك دىوان رىاستىجە بولغار مجلسى مبعۇناتەنە ابلاغىنى تىكلىيف ايدىم
(موافق سىسىلىرى) ٢١ نىسان ١٩٢٨

آيدىن مبعوثى
أمين فىكىرى

رئىس — دىواندى مناسب بىرىشى يازارز افندىم .

١ — آيدىن مبعوثى امين فىكىرى بىك، بىلغارستانىدە و قوغمۇلادە سەركەت ارصە طرۇپىسىمە مجلس عالىيە بىلغار مجلس مبعۇناتەنە بىارە تاڭ اېدىلىسى حقىنە تىقىرىسى :

رىاست جليلەسە

بولغارستانىدە اخىراً و قوغمۇلادە زىلزەدەن دولايى توركىه

٤ - مذاكرە ايدىلان مواد

١ - مالىيە و ئاطنىي بودجهسى

مالىيە و كاتى بودجهسىنىك هىئت عمومىيەسى حقىنە سوز اىستەين وارمى ؟ فىصلارە كچىمىنى قبول ايدىنلار ال

١ - ١٩٢٨ سەنى مۇانىنە عەمۇمە قانۇنى لايمەسى

و بودجهلى ئاخىنى مضبطلىسى

رئىس — بودجه مذاكارە كەرسە كېپۈرۈز .

لیرا	فصل	قالدىرسون! قبول ايتەيندراڭ قالدىرسون! قبول ايدىلشدر.
۹ ۵۰۰	۱۸۲	وكالت اوطومویىلى مصرفى رئىس — قبول ايدىلشدر.
لیرا	فصل	رئىس — قبول ايدىلشدر.
۵۵ ۵۰۰	۱۸۳	ولايات مفروشات و دمیر باشى رئىس — قبول ايدىلشدر.
لیرا	فصل	رئىس — قبول ايدىلشدر.
۸۰ ۰۰۰	۱۸۴	ولايات لوازمى رئىس — قبول ايدىلشدر.
لیرا	فصل	رئىس — قبول ايدىلشدر.
۲۰ ۰۰۰	۱۸۵	ولايات متفرقەسى رئىس — قبول ايدىلشدر.
لیرا	فصل	رئىس — قبول ايدىلشدر.
۳۴۵ ۵۰۰	۱۸۶	مصارف متزوعه رئىس — قبول ايدىلشدر.
لیرا	فصل	رئىس — قبول ايدىلشدر.
۲۷۰ ۰۰۰	۱۸۷	خرجراء رئىس — قبول ايدىلشدر.
لیرا	فصل	رئىس — قبول ايدىلشدر.
۳ ۹۰۰	۱۸۸	رسمى تلفون مصرفى رئىس — قبول ايدىلشدر.
لیرا	فصل	رئىس — قبول ايدىلشدر.
۱۵ ۰۰۰	۱۸۹	اجرتلى مخابره و مکالمه مصرفى رئىس — قبول ايدىلشدر.
لیرا	فصل	رئىس — قبول ايدىلشدر.
۱۹۰ ۰۰۰	۱۹۰	داخلى رسمى تلغراف اجرتى رئىس — قبول ايدىلشدر.
لیرا	فصل	رئىس — قبول ايدىلشدر.
۳۴۵ ۵۰۰	۱۹۱	مصارف مقتنه رئىس — قبول ايدىلشدر.
لیرا	فصل	رئىس — قبول ايدىلشدر.
۳۳۵ ۳۶۰	۱۹۲	اجرت حضور راسىخ بىك (آنطالىيە) بى محترم آرقاداشلار! بۇ فصل
لیرا	فصل	رئىس — قبول ايدىلشدر.
۴ ۸۰۰	۱۷۱	وكيل تخصيصاتى رئىس — قبول ايدىلشدر.
لیرا	فصل	رئىس — قبول ايدىلشدر.
۳۸۹ ۳۶۴	۱۷۲	مرکز مأمورىنى معاشاتى رئىس — قبول ايدىلشدر.
لیرا	فصل	رئىس — قبول ايدىلشدر.
۹۵ ۵۸۰	۱۷۳	مرکز اجوراتى رئىس — قبول ايدىلشدر.
لیرا	فصل	رئىس — قبول ايدىلشدر.
۱ ۶۶۲ ۴۵۶	۱۷۴	ولايات مأمورىنى معاشاتى رئىس — قبول ايدىلشدر.
لیرا	فصل	رئىس — قبول ايدىلشدر.
۴۷۹ ۲۰۰	۱۷۵	ولايات اجوراتى رئىس — قبول ايدىلشدر.
لیرا	فصل	رئىس — قبول ايدىلشدر.
۴ ۶۲۷ ۳۶۶	۱۷۶	تخصيصات فوق العادة رئىس — قبول ايدىلشدر.
لیرا	فصل	رئىس — قبول ايدىلشدر.
۴۲۵ ۰۰۰	۱۷۷	اوzaلقق و بهالىق ضمى رئىس قبول ايدىلشدر.
لیرا	فصل	رئىس قبول ايدىلشدر.
۶۰۰	۱۷۸	تخصيصات مقطوعه رئىس — قبول ايدىلشدر.
لیرا	فصل	رئىس — قبول ايدىلشدر.
۱۵ ۰۰۰	۱۷۹	مرکز مفروشات و دمیرباش رئىس — قبول ايدىلشدر.
لیرا	فصل	رئىس — قبول ايدىلشدر.
۱۳ ۸۰۰	۱۸۰	مرکز لوازمى رئىس — قبول ايدىلشدر.
لیرا	فصل	رئىس — قبول ايدىلشدر.
۴ ۹۰۰	۱۸۱	مرکز متفرقەسى رئىس — قبول ايدىلشدر.

دولت اداره ماكىنەنىڭ اساسنى تشکىل ايدن مۇيرىشلەر دولتىك وظائف روزمىسىنى تأخىر اولمىسىزىن كۇنى كۇنىتىنە چىقارمازلىسە شعبات ادارەدە مەملەتكەن ايشلىرى تأخىرە اوغرار واوغرار يبور. اونك اىچۇن ايشك بوقىسىنى حل اىتمىك لازىمدىر. معاشانى حىد كىفaiيەتىنە ابلاغ ايملىدىر. بالخاصە مىركىز دوائرىنىك بوجىق حضور اىشىنە بر تىچە ويرمەلىدىر. چونكە ادارە عمومىيە بوندن جوق مەتائىر اولىور. انجمىنەن بوقىطەدن بواشى حل اىتسىنى جوق رجا ايدرم.

مڪىنلىك (توفاد) — جوق دوغىيەر.

بودجەنخەمىرىيىسى شا كىركىك (جىتابىجە) — افندىم راسخ بىك افندىنىك مطابىعەلىرىنەن انجمىنەن كەنەنەن بوجىق بوندىن بوقىطەنەن عائد ئادەت اولان اىضاھات جوابىي اولدىغىنى ظن ايدىيەررم. هېيت مختەمەلىرىنى راھتىسىز اىتمەك اىچۇن مەضبىطە سىنەن بوقىطەنەن خالاصە اىتىكىمۇز نەقەطە ئۆزىزى او قومۇقلىقىمە مساعىدە كىرى استرحام ايدرم.

[يۇز طقسان اىكىنچى فىصلەت مىسقفات، فازانج، ورائىت، استھالاك و معاملە ويركولىيە تحصىل اموال فانۇنلىرى احکامىنە توفيقاً ولايت و قضا مىركىزلىنىدە و كوبىلدە و مىركىز و كالتىدە مەتشكىل قومىسيونلەر اجزىتى اولەرق ۱۳۴۱ سنەسى موازىنە عمومىيە قانۇننىڭ ۴۸ ئىنجى ماددىسى موجىنچە اعضايى موظفە و غير موظفە يە وكالىچە تىبىن و تىبىت قىلىمۇش اولان نىسبەت و مقدارادە توسييە اولىق اوزىزە ۳۶۰ ۳۳۵ لىرا تىخصىيات وضع اولىمىشىر.

اشبواجرىتك يالكىز بلدىيە، تىجارىت اوطنەلىنىدەن ويا خارجىدىن انتخاب ايدىللان ذواتە حصرىمى يوقىسى مذكور مادە فانۇنیە حكمىتىنە بىعا بولىك موظف اعضايىدە تاشمىلىمى و بىلەن سۈك شەقە كورە اعضايى موظفەنىك بىو اجرىدىن استفادەلرینىك قومىسيونلەر كىساتەتلىك ساھى خارجىنە اجتىاعى حالىنە قىسىمىي موافق اوله جىنى انجمىنچە عرىپىش و عىميق تدقىق اولىنىدى. فى الحقيقة اشبو قومىسيونلەر اشتراك اىدە جىك مۇورىتىنە قابونا بوجەنخەنى توجه اىتكىدە اىسەدە اساساً معاشرى حىد كىفaiيەدە اولىيان مۇورىل ئۆزىزى بوجەنخەلىرى

اوزرىنە انجمىنە تەدىلات باپەجىنى ايشىدىيەر و دوق و اوپەلە اميد ايدىيوردىق. فقط و كالت بودجەنەن مەضبىطە سىنەن دە كورىيورزىك، انجمىن بوقىطە تىماس اىتىش فقط تأويلىل اىلە اىچىندىن چىقمىش و حل اىتمەمشىدر. بوقىطە استھاداف اىتىكىي اىش اعتبرىلە، برمۇمۇر اولىيان اعضايىك حق حضورى وار. بىردا مۇمۇر اولان اعضايىك حق حضورى وار. شواعتبارلە؟ مۇمۇر اولان اعضايىك تدقىق ايدە جىكارى اىش وظائف اصلەلرندەن اىسە حق حضورە استحقاق كىب اىتمەمنى اولىورلەر. وظائف اصلەلرندەن دكىل اىسە اىكىي وظيفە برمۇمۇر عەھەد سىنە اجتىاع ايدە من.

محى الدین نامى بىك (بىتلىيس) — فضله ساھىت مساعى در.

راسخ بىك (دوامەلە) — فضله ساھىت مساعى اىسە كەندىي ايشلىرى داخلىنەنەن مەقاملاتكەن تۈركىيەلەمىسىنە سائق اولىور. اونك اىچۇن انجمىنەن بوقىطە تەدىلات بایمۇسى جوق لازم و جوق ضرورى ايدى. چونكە انجمىنەن دە تىلىم اىتىكىي رەنقطە واردەر. دىيور كە : مۇمۇرلىك اساساً معاشى آزدر. مۇمۇر اولان قىسىمى فضله چالىشىمىي ايجاب ايدن حق حضوردىن محروم اىتمەك موافق نصفت و عدالت اولىار دوغىيەر. هېيچ اولىمازسە بوسنە و كالتلىر مۇمۇرلىن مىركىز يە سىنە معاشرى خصوصىي انجمىن حل ايدىردى. جوق حضور اىشىنى دە بوصور تەلە حل اىتىش اولىوردى. آرقداشلەر، بوجىق حضور كىرچە فضله مساعىدەن دولايى ويرىلىور. فقط مساعى ساھىتلىرى داخلىنەن اىفا ايدىللىور. يوقسە مساعى ساھىتلىرى خارجىنەمى ؟ بوجەتلىك تدقىق ايدىلىسى اىيجاب ايدر. مساعى ساھىتلىرى داخلىنەن اىفا ايدىللىير، مساعى ساھىتلىرى داخلىنەن اىفا ايدىلەنچە و كالت دوائرىنىك اىفاسىلە مەكلە بولنەنەنى هە كونلۇك ايشلىر تأخىرا تېكىددەر و بونى عمومىتە كورىيورز و هېيت جىليلە كىزىدە بونى تىلىم و تقدىر بويورور سكىز. (دوغىي سىسىلىرى) اىش اوزرىنە تردد ايدە جىك آرقداشىمىز يوقدر. وظائف اصلەلە قالىلۇر. بىاىش اوزرىنە انجمىن اساسلىك تدقىقات يامقى اوزرە مادەيى كىرىي يە آلسون و بومىسئلىي حل اىتسون. چونكە

رئىس — ايكى تقرير وارددر. بىرى بىرۇجى مادەدەگى
مېالغۇك طى حقىنەدەر. دىيگىرى تعديل ايدىلک اوزىز
انجمنە اعادەسى حقىنەدەر.

سلیمان سرى بىك (بوزعاد) — پاشا حضرتلىرى !
بۈكلاشى كۆزىل طى ايدىپرسە دوغرى دىكىدەر .. بۇنىڭ
ايچىندە غير موظىف اعضاوە واردە ، اوئىلرەنە كۆلور ؟

اسماعىل كال بىك (چوروم) — انچىمنە وىزلىسى
حقىنەكى تىكايىھە بىنە كىزىدە اشتراكايدىيورم.

رئىس — اولاٹى تكلىفى رأيكىزە عرض ايدىيورم.
قبول ايدىز رال قالدىرسون ! قبول ايمەينىر ال قالدىرسون !
طى تكلىفى قبول ايدىلەمشدر .

افندىم ، فصلانك انچىمنە اعادەسى حقىنەكى تىكايىھە رأيه
عرض ايدىيورم . فصلانك انچىمنە اعادەسى قبول ايدىلەر
ال قالدىرسون ! قبول ايمەينىر ال قالدىرسون ! فصلانك
انچىمنە اعادەسى قبول اولىشىدەر .

لیرا	فصل
١٨٤ ٥٠٠	١٩٣ جبایت مصري
	رئىس — قبول ايدىلەمشدر .

لیرا	فصل
٧٣٧ ٠٠٠	١٩٤ معاملات تقدىم
	رئىس — قبول ايدىلەمشدر .

لیرا	فصل
١٥٠ ٠٠٠	١٩٥ مصارف غير ماحوظه
	رئىس — قبول ايدىلەمشدر .

لیرا	فصل مادە
٥٥٠ ٠٠٠	١٩٦ ٢ تحرير مصري
	رئىس — قبول ايدىلەمشدر .

لیرا	فصل
٣٠ ٠٠٠	١٩٧ تفوض اولنان اموال بىلاتى
	رئىس — قبول اولىشىدەر .

لیرا	فصل
٤ ٣٠٠	١٩٨ اجنبى متخصصلىرى
	(رئىس — قبول ايدىلەمشدر .

مجنا و بلاجرت اىھا يە دعوت ايتىك منطقام او ماقاملىق
برار هەبىرى مەمە منابع واردانمىزى تشىكىل ايدىن بۇ
ويركولرك تحقق و تحصىلىنەدە مؤتىر اولە بىلە جىكىندەن
سالف الذكر ١٣٤١ سەنەتى موازنە قانۇنىك ٤٨ نەجى
مادەسىنە وضع اولۇمان اساسكى محافظەسى انچىمنىزجە
اکىزىتىلە تىسیب قانۇمشدر .

ساعات مسائىي بىختە كانىجە : بۇ كىفيت حمالرىنىڭ
شەنطەنە حىيانىيە و اجتماعىيە و سائط ئەقلىيەنە تابع اولقىدىن
قطع النظر اكىش مأمورىنەز و ظائف مودۇعە لەرىنىڭ اىھاسى
ايچۇن حكىومتىجە اصولاً تعىين ايدىيان ايش ساعتلىرىلە
مقىداولىيەرق اوئىك خارجىنەدەنخى ياخىشىمقدە اولەقلەندەن
بۇ يولىدە باشقە جە بىراسى و ضۇمىشى شايىن ئوصىيە كورولەمشدر .
يالكىز سەركىز حكىومتىدە مەشكىل قومىسىۋەنلەر كى دوانىرك
تعەطىلەندەن صوڭىرە اىھاىي و ظيفە ايتىلرىنى مىكەن اولمۇغان بوجەتكى
مالىيە و كالتىچە تائىمىنى موافق مطالعە اولۇمشدر . ظەن ايدىيورم]
خلاصە ايدىلەن اولان انچىمنىزكى نەقطە نظرى
ايچاب ايدىن تدقىقاتى بايدىغە دلالت - ايتىكىدەدر .
يىكونى بودجەمىزك بىسەدە بىرینە تقابل ايدىن ويركولرك
تحقىقە ئازىز ايدىلە بىلە جىك ماھىقى حاىر اولان بۇ مسئلەك
ھەنارىنىڭ اوافق فائىدە مقاپانىدە بعض مشكالانە مەروض
قىلىنىڭ تجويز ايتىيە جىكى قبول ايدىن انچىمنىزكى بوكۇنى
قانۇنلار احکامنە ، مۇضوعاڭ احکامنە موافق اولان شىكلى
اختىبار ايتىش و اوصور تەھىيەت مەختەمەلرینە عرض ايلەمشدر .
رئىس — بىسە سوز ايسەتىن يوقىدە ، تقرىرلەر وار
اوقوچە جىق ؟

ریاست چايدىلە
بۇزۇقسان اىكىنچى فصلانك بىرۇجى مادەسىنەكى مېالغۇك
طىيەنە عرض و تكلىف ايدەرم . حوروم مېعۇنى
اسماعىل كال

ریاست جىلەلە
١٩٢ انچىمىنچە كىرى آلمەرق شەفاھا عرض
ايتىكىم اسباب موجە داۋەسىنە تعديل بويورلىسىنى
عرض و تكلىف ايدەرم . آنطاپالىي مېعۇنى
راسىخ

و كىل بىك افندىنىڭ عقولىيە مغۇروراً عرض ايدىيۇرمۇ شەمىدى يە قدر بورادە دوازىرىدە ، مدیران بىك افندىلىرى دن تدقىقە مأمور ايدىيلۈر و ظائىف اصلىيە يىزىنە فالىور. احتىاط و ظائىف ، تدقىق و ظائىف ايفا ايدىيلۈر ، تىخىصىلىنى توسيع ايتىرىمك اوزىرە وايا خود مېتھىصىنى يەشىرىمك اوزىرە تىخىصىلىل اىچۇن كۆندرەم. تدقىقات يەيدىرەم ، فقط مدیرانك تدقىقات اىچۇن كېتىمەسىندىن ظن ايدرم اىستىدىكىمز فائۇددۇن زىيادە ضرر كورىيورز . تدقىقات نامەن بعض اوپىلە تىخاف تصادفلار ايشىدىيۈرۈز كە ، مىڭلا : المايىيە تدقىقانە كېدىيۈر ، آلمانجە نىك بىر كەم بىلەمز ، فرانسز جەدە بىلەمز . انكلەنڈىجە هىچچە سىلەمز تدقىقانە كېدىيۈر . افندىلىر وجا ايدرم . بوبارەيى انىقاۋالا صرف ايدەم بالخاصە بومىلەكتىك وقتى چوق قىمتلى دىر. مەلکەتكە داخلىنە آداملىرىمىزى چالىشىمغا ئىسوق ايدەم . آداملىرىم چالىشىرسە بومىلەكتىك ادارەسىنى تدويرىدە اوڭىچە نافع ايشلەر كورە بىلەرلەر. بىلدەكلىرى قىدر چالىشىرىدەم، اوقدار لەھەد راضىيىز. ئەڭ چوق اىستىدىكىمز بودر . فقط بىلدەكلىرى قىدر چالىشما يۈرۈلر . اوڭىل اىچۇن بوفصل اوزىنە بىزى چوق اساسلى اقنانع ايملىرى لازىمدر .

مصطفى بىك (نوفاد) — طى طى ..

مالىيە و كىلى سراج اوغلۇ شىكرى بىك (ازمير) — افندىم ؟ راسىخ بىك افندى سوزلىرىدىن آكلا دىبغەم كۆزە بو فصلە قۇنمىش اولان پارەتك محل صرفى لا يقىلە آكلا يامە مەتلەدر .

راسىخ بىك (آنطالىيە) — او كەننۈرۈز .

مالىيە و كىلى سراج اوغلۇ شىكرى بىك — دوامە -. عرض ايدە جىڭم .

راسىخ بىك (آنطالىيە) — تەطىقانە كوردك .

مالىيە و كىلى سراج اوغلۇ شىكرى بىك — دوامە -. علمە ، حرمەتلىز و احتىاجز واردۇ. آتىق بولىك پاردىسىز اولمە سە بالطبع امكان يوقىدەر. كەن سە مالىيە و كالىي بودجەسىنەت بولىك مەتكەنلىك ئەتكەنلىك . قىدىقىلىنىڭ بولىك بولىك لىرادىن بول كونە قدر تىك مەتكەنلىك صرف ايدىلەن دىكىلەر . فقط بىك افندىلىر ؟

فصل ١٩٩	ليرة ٢٥	اورۇپا يە كوندرىلە جىك مەفتىشلىر تىخىصىتى ٠٠٠
		رئىس — قبول ايدىلەشىر .
فصل ٤٠٠	ليرة ٨٠٠	دارالفنون تىخىصىتات مەقطۇعەسى ٠٠٠
		رئىس — قبول ايدىلەشىر .
فصل ٢٠١	ليرة ١٥ ٠٠	دارالسەققە يە ياردىم
		رئىس — قول ايدىلەشىر .
فصل ٢٠٢	ليرة ٢ ٥٠٠	قوانىن و نظمات و مقررات مالىيە تەلەپىق و ترتىب مىصرفى
		رئىس — قبول ايدىلەشىر .
فصل ٢٠٣	ليرة ٢٠ ٠٠	تدقىقات مالىيە مىصرفى
		راسىخ بىك (آنطالىيە) — تدقىقات مالىيە بازەسى نەدر ؟
		رئىس — تدقىقات مالىيە تىخىصىتى حقىنە ایضاھات ایسەتىپورلىر .
		بودجەن جەنمى رئىسى شا كىر بىك (جىتابىجە) — افندىم، مضبىطە مەزىدە عرض ايتىك . كەن سە: دە الجەنمىكىز بۇ فصلى بودجەنە وضع اىتمەندى . بۇ سە: دە عىنى تىخىصىتى دوام ايتىپورز . الجەنمىز كەن دەن مقصدى ؟ وېر كى سىستە. ملەننە اساسلى تدقىقات اجرا ايتىرىمك و داهازا زىيە خلق اىچۇن قولا يانى موجب اولە جىق اشکالى تحرى ئەتكە و قانۇنلەرنى دە بوبابىدە ، بودا ئەرەدە تەدىيالات احراسىنى احضارا يەلكىدەر . كەن سە بۇ تەيىدىن مىصرف يەسلام مەشىر . بۇ سە ئەنمى ايدىپورز كە ، مالىيە و كالىي يىزىنە تدقىقاتى يەپدىرىپىلسون و حقيقة كەله جىك سە: دە قىدر مجلس عالىكەزە اساسلى تدقىقاتى مەستىنە تىكلىغا ئەنلىخانى احضار ايدەپىلسون . راسىخ بىك (آنطالىيە) — افندى ؟ تدقىقات چوق أىي بىشىدر . علمە چوق احتىاجمىز وار ، فقط آرقىداشلار بۇ فصل شوصور تە تەطبىق ايدىپوردى .

و كىل حاضر ، بىپاره يىك ئانفع بىشكىدە صرف ايدە جىكى ئاوزون و مفصل بىما ئاتى ايلە هيئەت جىلىلە كزە عرض ايتىشدر . قالدى كە بۇ تدقىقات داخلىدە اولسۇن ، خارجىدە اولسۇن ، بودجە بە وضع ايدىلەن بىكىرىمى بىك لېرانك صرفى خصوصى خارجىدە تدقىقات ، داخلىدە تدقىقات دىيە تقىيد ايمك ، ظن ايدرم ، دوغرو بىشى اولماز . اكىر تدقىقات داخلىدە ايجاب ايدرسە داخلىدە ، خارجىدە ايجاب ايدرسە خارجىدە يايپىلىر . بىزْمَ ئاك زىادە محتاج اولدىغىز شى ، اصلاحات مالىيەدە . اقتصادى مسائلەر . بومادە يە قۇنان چوق اوافق بىپارەدەر . بونك اوزرنە مناقشە ايمك دوغرو دىكلەر . بونى قبول ايمكىزى بىندە كىزىدە رجا ايدىبىورم .

رئىس — باشقە سوز اىستەين وارمى افندىم ؟ (خاير سىسىرى)

بر تقرير وار ، او قونە جقدر .

رياست جىلىلە يە

ايىكى يوز اوچنجى فصالك طىنى تكلىف ايدىبىورم .

چوروم

اسماھىيل كمال

رئىس — تقريرى رأيكىزە عرض ايدىبىورم . قبول ايدىلەر .. ايمەينلەر .. تقرير قبول ايدىلەمە مشىدر .

فصالك يكوتى رأيكىزە عرض ايدىبىورم . قبول ايدىلەر .. ايمەينلەر .. قبول ايدىلەمشىدر .

ليرا

فصل

٤٠٠ توركىيە ادمان جمعىتلىرى اتفاقنە معاونت ٣٠

رئىس — قبول ايدىلەمشىدر افندىم .

ليرا

فصل

٣٠٠٠ تورك اوچاقلىرىنە معاونت ٢٠٥

رئىس — قبول اولۇمشىدر افندىم .

ليرا

فصل

٣٠٠٠ جمايە اطفال جمعىتىنە معاونت ٢٠٦

رئىس — قبول اولۇمشىدر .

بو پارەدن بوكونە قدر تىك بىر تالك صرف اىلمەمش اولىسندىن بواحتىياڭك موجود او لمادىنىي نېيجه سەوارمۇق هىيچ شېرىي يوق كە دوغرى دىكلەر . اسکىدىن — پك اعلا واقفسىكىر — برا اصلاحات مالىيە قومىسىيۇنى واردى . كىذلەك بىر چوق دولتلەرde الآن بۇشـكادە تشكىللىر واردەر . ويركىلەر كە حر كاتىي يېنىدىن تعقىب ايمك ، اولىكى كون و قوعبۇلان معروضاتىم داخلىنە صايىش اولدىغىم اجرى آتى ، خارجىدە داخلىدە بولالىلە جىكمىز هەناركى متخصىسىلىرى طوپلاپا يەرق اولنارك ساحە تدقىقىدىن كېچىدەن كەن سۈركە پىشتكىن بىر لايچە قانۇنىيە شەكىنە سىزلىرە عرض ايمك ، هىيچ شېرىي يوق مەلکىكتىك مالىيە سىنە، يامق اىستەدىكىمىز اصلاحات اعتبارىلە چوق الزم و چوق طېبىي براحتىيا جىدر، بناءً عايىھە عرض اىستىدىكەم بىو الزم و طېبىي احتجاج ، يىكىرىمى بىك لېرا ايلە تأمىن ايدىلەمە جىك قدر بويۇشكەر . آنچىق بويۇلدە يورو مەك ضرورتىنىڭ بىزە ويرمىش اولدىغىي تصرف فىكىرى ، بومبلەن يىكىرىمى بىك لېرا اولهراق تىيت ايمك غايىھە سەنە واردىرىدى .

هىئەت جىلىلە كىزىدەن رجا و استراخام بودرەكە بىو پارە يە او لاپايرسـكىزكە بىو پارە ، راسخ بىك افندىنىڭ اشارات اىتىدىكىي و جەھەلە فرائىزىجە و اندكايىزجە بىلەمەين مامورلىرىمە ، آورۇپادە دولاشىق اىچۇن جىب خىرچانى اولهراق ويرىلە جىك دىكلەر . بولە بىپارە دولت بودجەسىدىن نەصراف ايدىلەر و نەدەه صرف ايدىلەت احتمالى موجوددر . (برا او سىسىرى)

موسى كاظم بىك (قوئىيە) — افندىم ؟ موضۇع مذا كەرە اولان مادە ، يىكىرىمى بىك لېرا كېي اوافق بىمبلەن احتما ايدىن بىر مادەدەر . ظن ايدرم ، مالىيەدە تدقىقاڭ چوق احتجاجز واردەر . ويركىلەر اصلاحى ، شەكىل جىياتىك تەدىلى و مەلکىكتىڭ نەعەنە خادم بىشكەلە افراغى اىچۇن يىكىرىمى بىك لېرا دىك ، بىلەك اىكى يوز بىك لېرا صرفنە محتاجز . راسخ بىك افندى دە بورادە مەقىقەر . آنچىق شەكىل صرف و صورت تدقىقاڭ اعتراس ايمكىدە درلەر . بىپارە يى صرف ويا ادارە ايدىن آدمەك خطا سىدىن ويا صوابىنىدىن عبارت قالىر . دېمەت كە اساس تدقىقاڭدە مەقىقەر .

اولان طاپو خىرجلرى حصەسىنك، واردات بودجه سندە، اوزون اوپازىدى يە أسباب موجبه ايلە بونك معناسىز لغنى، منطقى سىز لغنى، انجمن ائبات ايدىيور. چوق دوغى ودر. طبىعىدەر وطاپو خىرجلرىنىڭ وارداتنىڭ تزايدى اسباب موجبه سىدە اورادە ذ كر ايدىيور. بورا-دە مصرف بودجه سندە آيرىجە معاونت فامىلە بىر فصل آچىور. اوقف بر طاقم تعهداتە كىرمىشدر. بىر سېنەتك ايسە باس يوق. قبول ايدەم. فقط بويىلە دكلى دەدانىمى ايسە، واردات بودجه سندە، اوقاۋە بويىلە بىرپارە ويرلىمىنك منطقى سىز لغنى، معناسىز لغنى، افادە يىدن اسباب موجبەنىڭ معناسى قىماز. بونقىتە دەن سؤال صوردم.

بودجه انجمنى رئىسى شا كىركى بىك (ادرنه) — متىقاب سەنلەر اىچۇن بومعاونتىك كىركى عىنى مقدار ايلە، كىركى حتى فصللىك مخاھىفەسى صورتىلە ادامەسى؟ انجمنىكىز جە نظر اعتبارە آلتاش دىكلىدەر. بوسنە اوافقك بعض تعهداتى واردەر. وودە، آنجىق وارداتنىڭ يكۈنى ايلە ئەسابلى يىدىرىلىمس اولدىيىنى اىچۇن، تعهداتى فارشۇلىق سىز براڭامقى صورتىلە احتىاط سىز اولماق اىچۇن، موقت بىردىرى اوھرقى ادارە ئىتكى اساسى دوشۇنولىشدر. اساسى، حسن بىك افندىنىڭ بىر بوردىقلرى كېيى، امور تىصرىفيە دەن اوافقىجە آلتەقىدە اولان حصىيى، تىماماً خىرىنى يەارجاڭ عايمىكىدەر. بو، حاصل اولدقىدىن سىكىرە، مجلس عالىنىڭ قبولنە كورە، بوسنە، درتىوز بىك لىرا قبول ايدىلىرسە، كەلەجىك سەنە بىك يوز بىك لىرا اوھور. وياخوددە هىيچ قبول ايدىلەمش اوھور. بو، هەرھانكى بىر تعهدى تىضىن ايتەمكىدەر. حسن فەھىي بىك (كۈشىخانە) — تىمامدەر افندىم. صلاح الدین بىك (قوچەايلى) — ذاتاً حق اوھرقى دە اىستە يە من لىر.

رئىس — باشقە سوز اىستەين وارمى افندىم؟ (خاير سىلىرى) فصللىك يكۈنى رأيە عرض ايدىيورم. قبول ايدىلەر ئىل قالدىرىسى-ون! قبول ايتەينلەر ئىل ئالدىرىسى-ون! قبول ايدىلەشىدەر.

لیرا -	لیرا -	لیرا -	لیرا -	لیرا -	لیرا -	لیرا -	لیرا -	لیرا -	لیرا -
٢٠٧	عىدلىيە مشاورلىرى	رئىس — قبول اولۇنىشىدە.	٢٠٨	سەنین ساپەتە دە كى استەملاك ئەدىيون مەتحققەسى	قارشۇلى	٨ ٠٠٠	رئىس — قبول ايدىلەشىدە.	٢٠٩	اوقاۋە معاونت
				(نەدر او سىلىرى)، اىضاھات اىستەرز سىلىرى					مەصطفى بىك (توقاد) — اوقاۋە بىزە معاونت اىتسۇن.
									رئىس — اىضاھات اىستۇرولەرنىم.
									بودجه انجمنى رئىسى شا كىركى بىك (ادرنه) — افندىم؟
									فصللىك شىكلى بىر آز مېھىم اولدېغىندىن دولايى تىددە حاصل اولدېغىنى حس ايدىيورم. شىيمىدى يە قدر بىر فصل، يىنە بودجه دە واردى. يالكىز شىكلى باشقە ايدى. بوكۇنە قدر اوقاۋىجە، امور تىصرىفيە حصەسى دىيە، بۇغا وير كۆچبەتى شىكلەندە آلمەقىدە ايدى. انجمنىكىز بويىلە اوافقك جایت اىتىيکى بىر طەرزىدە اولىمىنى موافق كورمەدىكى اىچۇندر كە اوقاۋە ئائىدۇ اولان شى خىزىتە حصە سەنە قلب اىتىشىدە. اونك مقابىلەندە اوقاۋەك بوندىن بىكەدىكى وارداتى، حكومت بوسنە معاونت شىكلەندە ويرمەكى تعهد ايدىيور.
									حسن فەھىي بىك (كۈشىخانە) — بىر قەطەيى صوراچىم افندىم، بومعاونت بوسنە يەمى مىخۇصىدر، يوقسە واردات بودجه سندە مەصرح اولدىيىنى شىكلەدە مەعکوس اوھرقى دەمانى بىر معاونت شىكلەندە قالا جقىمىدە؟
									بودجه انجمنى رئىسى شا كىركى بىك (ادرنه) — افندىم؟ سەنە خارجىنەھەنەن كى بىر تعهدىك يرى اولدېيىنى مەعلومدر ئەن ايدىم.
									بودجه دە قبول ايدىلەش اولان معاونت فصللى، آنجىق بوسنە يە ئائىدۇ برمەعاونتىدىن عبارتىدە.
									حسن فەھىي بىك (كۈشىخانە) — مەقصدىمىي عرض اپىدەمدەم. مىساعىدە بويۇرىكىز اوقاۋە اسکىدىن ويرلىكىدە

<table border="0"> <tr><td>ليرا</td><td>فصل</td></tr> <tr><td>۷۸۸ ۲۲۱</td><td>۷۸۸ نومرولى قانونك تطبيقى مصرفى ۱۰۰ ۰۰۰</td></tr> <tr><td>موسى كاظم بك (قوئىھە) — بومادىي انجمىن براز</td><td>اپساح اينسون ؟</td></tr> <tr><td>بودجه انجمى رئىسى شاكرىك (ادرنه) — مأمورىن</td><td>قانونك مالى احکامىن عائىد قىمنىڭ فارشۇلغىدر . هر</td></tr> <tr><td>بودجه ده قانون نومروسى ذكىرييە اكتفا ايدلشدەر .</td><td>رئىس — مطالعە وارمى افندىم (خابرسىلىرى) قبول</td></tr> <tr><td>رئىس — قبول او لوئىمىشىدەر .</td><td>ايدلشدەر .</td></tr> </table> <table border="0"> <tr><td>ليرا</td><td>فصل</td></tr> <tr><td>۵۰ ۰۰۰</td><td>۲۲۲ كچىن سنه دىيونى</td></tr> <tr><td>رئىس — قبول او لوئىمىشىدەر .</td><td>رئىس — قبول او لوئىمىشىدەر .</td></tr> </table> <table border="0"> <tr><td>ليرا</td><td>فصل</td></tr> <tr><td>۷۰ ۰۰۰</td><td>۲۲۳ اسکى سنه لودىيونى ياكونى</td></tr> <tr><td>رئىس — قبول او لوئىمىشىدەر .</td><td>رئىس — قبول او لوئىمىشىدەر .</td></tr> </table> <table border="0"> <tr><td>ليرا</td><td>فصل</td></tr> <tr><td>۲۰۰ ۰۰۰</td><td>۲۲۴ احتياط تخصيصاتى</td></tr> <tr><td>شکرى بك (بولي) — احتياط تخصيصات نەدر ؟</td><td>بودجه انجمى رئىسى شکرى بك (ادرنه) — محاسبە</td></tr> <tr><td>عمومىيە قانۇنى موجىنجىھە هە سنه مالىيە و كالتى بودجه سىنە</td><td>بودجه انجمى رئىسى شکرى بك (ادرنه) — احکامىي تطبيق اىتك اوزره . بورادە اىكى</td></tr> <tr><td>قبول ايدىلەجىك احتياط تخصيصاتى آيرىچە بودجه قانۇنى</td><td>يوز بىيىك ليرا قبول ايدلشى ، مقابلى (ز) جدولتىدەدە</td></tr> <tr><td>داخىل برمادىيە مىن بوط جدولدە كى فىصللارده رأساً كوستلىسى</td><td>اوج فصل كوستلىشىدەر . طېبىي لايكىدە مادە سىنە كانجىھە</td></tr> <tr><td>ايچاپ ايدر . احکامىي تطبيق اىتك اوزره . بورادە اىكى</td><td>دەها فضلە اپساحات عرض ايدرم .</td></tr> <tr><td>يوز بىيىك ليرا قبول ايدلشى ، مقابلى (ز) جدولتىدەدە</td><td>رئىس — باشقە مطالعە وارمى ؟ قبول ايدلشدەر .</td></tr> <tr><td>رئىس — باشقە مطالعە وارمى ؟ قبول ايدلشدەر .</td><td>رئىس — باشقە مطالعە وارمى ؟ قبول ايدلشدەر .</td></tr> </table> <table border="0"> <tr><td>ليرا</td><td>فصل</td></tr> <tr><td>۱۲ ۴۶۹ ۹۵۸</td><td>۲۱۹ معاشات ذاتىيە</td></tr> <tr><td>رئىس — قبول ايدلشدەر .</td><td>رئىس — قبول ايدلشدەر .</td></tr> </table>	ليرا	فصل	۷۸۸ ۲۲۱	۷۸۸ نومرولى قانونك تطبيقى مصرفى ۱۰۰ ۰۰۰	موسى كاظم بك (قوئىھە) — بومادىي انجمىن براز	اپساح اينسون ؟	بودجه انجمى رئىسى شاكرىك (ادرنه) — مأمورىن	قانونك مالى احکامىن عائىد قىمنىڭ فارشۇلغىدر . هر	بودجه ده قانون نومروسى ذكىرييە اكتفا ايدلشدەر .	رئىس — مطالعە وارمى افندىم (خابرسىلىرى) قبول	رئىس — قبول او لوئىمىشىدەر .	ايدلشدەر .	ليرا	فصل	۵۰ ۰۰۰	۲۲۲ كچىن سنه دىيونى	رئىس — قبول او لوئىمىشىدەر .	رئىس — قبول او لوئىمىشىدەر .	ليرا	فصل	۷۰ ۰۰۰	۲۲۳ اسکى سنه لودىيونى ياكونى	رئىس — قبول او لوئىمىشىدەر .	رئىس — قبول او لوئىمىشىدەر .	ليرا	فصل	۲۰۰ ۰۰۰	۲۲۴ احتياط تخصيصاتى	شکرى بك (بولي) — احتياط تخصيصات نەدر ؟	بودجه انجمى رئىسى شکرى بك (ادرنه) — محاسبە	عمومىيە قانۇنى موجىنجىھە هە سنه مالىيە و كالتى بودجه سىنە	بودجه انجمى رئىسى شکرى بك (ادرنه) — احکامىي تطبيق اىتك اوزره . بورادە اىكى	قبول ايدىلەجىك احتياط تخصيصاتى آيرىچە بودجه قانۇنى	يوز بىيىك ليرا قبول ايدلشى ، مقابلى (ز) جدولتىدەدە	داخىل برمادىيە مىن بوط جدولدە كى فىصللارده رأساً كوستلىسى	اوج فصل كوستلىشىدەر . طېبىي لايكىدە مادە سىنە كانجىھە	ايچاپ ايدر . احکامىي تطبيق اىتك اوزره . بورادە اىكى	دەها فضلە اپساحات عرض ايدرم .	يوز بىيىك ليرا قبول ايدلشى ، مقابلى (ز) جدولتىدەدە	رئىس — باشقە مطالعە وارمى ؟ قبول ايدلشدەر .	رئىس — باشقە مطالعە وارمى ؟ قبول ايدلشدەر .	رئىس — باشقە مطالعە وارمى ؟ قبول ايدلشدەر .	ليرا	فصل	۱۲ ۴۶۹ ۹۵۸	۲۱۹ معاشات ذاتىيە	رئىس — قبول ايدلشدەر .	رئىس — قبول ايدلشدەر .	<table border="0"> <tr><td>ليرا</td><td>فصل</td></tr> <tr><td>۲۹ ۰۰۰</td><td>۲۱۰ ايراد كىتىرەن املاك مصارفى</td></tr> <tr><td>رئىس — قبول ايدلشدەر .</td><td>رئىس — قبول ايدلشدەر .</td></tr> </table> <table border="0"> <tr><td>ليرا</td><td>فصل</td></tr> <tr><td>۳۰۰ ۰۰۰</td><td>۲۱۱ ايراد كىتىرەن مبانى انشاات و تعميراتى</td></tr> <tr><td>رئىس — قبول ايدلشدەر .</td><td>رئىس — قبول ايدلشدەر .</td></tr> </table> <table border="0"> <tr><td>ليرا</td><td>فصل</td></tr> <tr><td>۲۵ ۰۰۰</td><td>۲۱۲ استملاك بدلاتى</td></tr> <tr><td>رئىس — قبول ايدلشدەر .</td><td>رئىس — قبول ايدلشدەر .</td></tr> </table> <table border="0"> <tr><td>ليرا</td><td>فصل</td></tr> <tr><td>۲۹ ۷۰۰</td><td>۲۱۳ ضربخانە</td></tr> <tr><td>رئىس — قبول ايدلشدەر .</td><td>رئىس — قبول ايدلشدەر .</td></tr> </table> <table border="0"> <tr><td>ليرا</td><td>فصل</td></tr> <tr><td>۱۵۰ ۰۰۰</td><td>۲۱۴ ماماجەلر مصارف تأسيسيي سى</td></tr> <tr><td>رئىس — قبول ايدلشدەر .</td><td>رئىس — قبول ايدلشدەر .</td></tr> </table> <table border="0"> <tr><td>ليرا</td><td>فصل</td></tr> <tr><td>۲۹۸ ۰۰۰</td><td>۲۱۵ ماماجەلر ايشلتىمە مصارف</td></tr> <tr><td>رئىس — قبول ايدلشدەر .</td><td>رئىس — قبول ايدلشدەر .</td></tr> </table> <table border="0"> <tr><td>ليرا</td><td>فصل</td></tr> <tr><td>۵ ۰۰۰</td><td>۲۱۶ تىغا مطبعەسى ايشلتىمە مصارف</td></tr> <tr><td>رئىس — قبول ايدلشدەر .</td><td>رئىس — قبول ايدلشدەر .</td></tr> </table> <table border="0"> <tr><td>ليرا</td><td>فصل</td></tr> <tr><td>۲۸ ۳۰۰</td><td>۲۱۷ مكتىب و قورس مصارفى</td></tr> <tr><td>رئىس — قبول ايدلشدەر .</td><td>رئىس — قبول ايدلشدەر .</td></tr> </table> <table border="0"> <tr><td>ليرا</td><td>فصل</td></tr> <tr><td>۴۵ ۱۲۶</td><td>۲۱۸ خدمات وطنىيە</td></tr> <tr><td>رئىس — قبول ايدلشدەر .</td><td>رئىس — قبول ايدلشدەر .</td></tr> </table> <table border="0"> <tr><td>ليرا</td><td>فصل</td></tr> <tr><td>۱۲ ۴۶۹ ۹۵۸</td><td>۲۱۹ معاشات ذاتىيە</td></tr> <tr><td>رئىس — قبول ايدلشدەر .</td><td>رئىس — قبول ايدلشدەر .</td></tr> </table>	ليرا	فصل	۲۹ ۰۰۰	۲۱۰ ايراد كىتىرەن املاك مصارفى	رئىس — قبول ايدلشدەر .	رئىس — قبول ايدلشدەر .	ليرا	فصل	۳۰۰ ۰۰۰	۲۱۱ ايراد كىتىرەن مبانى انشاات و تعميراتى	رئىس — قبول ايدلشدەر .	رئىس — قبول ايدلشدەر .	ليرا	فصل	۲۵ ۰۰۰	۲۱۲ استملاك بدلاتى	رئىس — قبول ايدلشدەر .	رئىس — قبول ايدلشدەر .	ليرا	فصل	۲۹ ۷۰۰	۲۱۳ ضربخانە	رئىس — قبول ايدلشدەر .	رئىس — قبول ايدلشدەر .	ليرا	فصل	۱۵۰ ۰۰۰	۲۱۴ ماماجەلر مصارف تأسيسيي سى	رئىس — قبول ايدلشدەر .	رئىس — قبول ايدلشدەر .	ليرا	فصل	۲۹۸ ۰۰۰	۲۱۵ ماماجەلر ايشلتىمە مصارف	رئىس — قبول ايدلشدەر .	رئىس — قبول ايدلشدەر .	ليرا	فصل	۵ ۰۰۰	۲۱۶ تىغا مطبعەسى ايشلتىمە مصارف	رئىس — قبول ايدلشدەر .	رئىس — قبول ايدلشدەر .	ليرا	فصل	۲۸ ۳۰۰	۲۱۷ مكتىب و قورس مصارفى	رئىس — قبول ايدلشدەر .	رئىس — قبول ايدلشدەر .	ليرا	فصل	۴۵ ۱۲۶	۲۱۸ خدمات وطنىيە	رئىس — قبول ايدلشدەر .	رئىس — قبول ايدلشدەر .	ليرا	فصل	۱۲ ۴۶۹ ۹۵۸	۲۱۹ معاشات ذاتىيە	رئىس — قبول ايدلشدەر .	رئىس — قبول ايدلشدەر .
ليرا	فصل																																																																																																												
۷۸۸ ۲۲۱	۷۸۸ نومرولى قانونك تطبيقى مصرفى ۱۰۰ ۰۰۰																																																																																																												
موسى كاظم بك (قوئىھە) — بومادىي انجمىن براز	اپساح اينسون ؟																																																																																																												
بودجه انجمى رئىسى شاكرىك (ادرنه) — مأمورىن	قانونك مالى احکامىن عائىد قىمنىڭ فارشۇلغىدر . هر																																																																																																												
بودجه ده قانون نومروسى ذكىرييە اكتفا ايدلشدەر .	رئىس — مطالعە وارمى افندىم (خابرسىلىرى) قبول																																																																																																												
رئىس — قبول او لوئىمىشىدەر .	ايدلشدەر .																																																																																																												
ليرا	فصل																																																																																																												
۵۰ ۰۰۰	۲۲۲ كچىن سنه دىيونى																																																																																																												
رئىس — قبول او لوئىمىشىدەر .	رئىس — قبول او لوئىمىشىدەر .																																																																																																												
ليرا	فصل																																																																																																												
۷۰ ۰۰۰	۲۲۳ اسکى سنه لودىيونى ياكونى																																																																																																												
رئىس — قبول او لوئىمىشىدەر .	رئىس — قبول او لوئىمىشىدەر .																																																																																																												
ليرا	فصل																																																																																																												
۲۰۰ ۰۰۰	۲۲۴ احتياط تخصيصاتى																																																																																																												
شکرى بك (بولي) — احتياط تخصيصات نەدر ؟	بودجه انجمى رئىسى شکرى بك (ادرنه) — محاسبە																																																																																																												
عمومىيە قانۇنى موجىنجىھە هە سنه مالىيە و كالتى بودجه سىنە	بودجه انجمى رئىسى شکرى بك (ادرنه) — احکامىي تطبيق اىتك اوزره . بورادە اىكى																																																																																																												
قبول ايدىلەجىك احتياط تخصيصاتى آيرىچە بودجه قانۇنى	يوز بىيىك ليرا قبول ايدلشى ، مقابلى (ز) جدولتىدەدە																																																																																																												
داخىل برمادىيە مىن بوط جدولدە كى فىصللارده رأساً كوستلىسى	اوج فصل كوستلىشىدەر . طېبىي لايكىدە مادە سىنە كانجىھە																																																																																																												
ايچاپ ايدر . احکامىي تطبيق اىتك اوزره . بورادە اىكى	دەها فضلە اپساحات عرض ايدرم .																																																																																																												
يوز بىيىك ليرا قبول ايدلشى ، مقابلى (ز) جدولتىدەدە	رئىس — باشقە مطالعە وارمى ؟ قبول ايدلشدەر .																																																																																																												
رئىس — باشقە مطالعە وارمى ؟ قبول ايدلشدەر .	رئىس — باشقە مطالعە وارمى ؟ قبول ايدلشدەر .																																																																																																												
ليرا	فصل																																																																																																												
۱۲ ۴۶۹ ۹۵۸	۲۱۹ معاشات ذاتىيە																																																																																																												
رئىس — قبول ايدلشدەر .	رئىس — قبول ايدلشدەر .																																																																																																												
ليرا	فصل																																																																																																												
۲۹ ۰۰۰	۲۱۰ ايراد كىتىرەن املاك مصارفى																																																																																																												
رئىس — قبول ايدلشدەر .	رئىس — قبول ايدلشدەر .																																																																																																												
ليرا	فصل																																																																																																												
۳۰۰ ۰۰۰	۲۱۱ ايراد كىتىرەن مبانى انشاات و تعميراتى																																																																																																												
رئىس — قبول ايدلشدەر .	رئىس — قبول ايدلشدەر .																																																																																																												
ليرا	فصل																																																																																																												
۲۵ ۰۰۰	۲۱۲ استملاك بدلاتى																																																																																																												
رئىس — قبول ايدلشدەر .	رئىس — قبول ايدلشدەر .																																																																																																												
ليرا	فصل																																																																																																												
۲۹ ۷۰۰	۲۱۳ ضربخانە																																																																																																												
رئىس — قبول ايدلشدەر .	رئىس — قبول ايدلشدەر .																																																																																																												
ليرا	فصل																																																																																																												
۱۵۰ ۰۰۰	۲۱۴ ماماجەلر مصارف تأسيسيي سى																																																																																																												
رئىس — قبول ايدلشدەر .	رئىس — قبول ايدلشدەر .																																																																																																												
ليرا	فصل																																																																																																												
۲۹۸ ۰۰۰	۲۱۵ ماماجەلر ايشلتىمە مصارف																																																																																																												
رئىس — قبول ايدلشدەر .	رئىس — قبول ايدلشدەر .																																																																																																												
ليرا	فصل																																																																																																												
۵ ۰۰۰	۲۱۶ تىغا مطبعەسى ايشلتىمە مصارف																																																																																																												
رئىس — قبول ايدلشدەر .	رئىس — قبول ايدلشدەر .																																																																																																												
ليرا	فصل																																																																																																												
۲۸ ۳۰۰	۲۱۷ مكتىب و قورس مصارفى																																																																																																												
رئىس — قبول ايدلشدەر .	رئىس — قبول ايدلشدەر .																																																																																																												
ليرا	فصل																																																																																																												
۴۵ ۱۲۶	۲۱۸ خدمات وطنىيە																																																																																																												
رئىس — قبول ايدلشدەر .	رئىس — قبول ايدلشدەر .																																																																																																												
ليرا	فصل																																																																																																												
۱۲ ۴۶۹ ۹۵۸	۲۱۹ معاشات ذاتىيە																																																																																																												
رئىس — قبول ايدلشدەر .	رئىس — قبول ايدلشدەر .																																																																																																												

ليرا	فصل	
٤٧ ٦٥٦	٢٣٥	% ٤ فائضلى ١٨٩٤ سنهسى قرق ميليون فرانق استقراضى
		رئيس — قبول ايدلشدەر .
ليرا	فصل	
١١٢ ٠٤١	٢٣٦	% ٥ فائضلى ١٨٩٦ سنهسى استقراضى ٤١
		رئيس — قبول ايدلشدەر .
ليرا	فصل	
٢٤٠ ٨٩٢	٢٣٧	% ٤ فائضلى ١٩٠٢ سنهسى كومرسكلار استقراضى
		رئيس — قبول ايدلشدەر .
ليرا	فصل	
٧٣ ٩٤٨	٢٣٨	% ٤ فائضلى ١٩٠٣ سنهسى صيد ماھى استقراضى
		رئيس — قبول ايدلشدەر .
ليرا	فصل	
٦٠ ٤٥٣	٢٣٩	% ٤ فائضلى بغداد دمير يولي بىنخى ترتيب استقراضى
		رئيس — قبول ايدلشدەر .
ليرا	فصل	
٧٧ ٠٢٩	٢٤٠	% ٤ فائضلى ١٩٠٤ سنهسى استقراضى ٢٩
		رئيس — قبول ايدلشدەر .
ليرا	فصل	
١٤٨ ٦٤٣	٢٤١	% ٤ فائضلى ١٩٠٥-١٩٠١ سنهسى استقراضى
		عسکريه استقراضى
		رئيس — قبول ايدلشدەر .
ليرا	فصل	
٧٣ ٩٤٨	٢٤٢	% ٤ فائضلى ١٩٠٥ سنهسى تجهيزات
		عسکريه استقراضى
		رئيس — قبول ايدلشدەر .
ليرا	فصل	
١٢٠ ٩٠٦	٢٤٣	% ٤ فائضلى بغداد دمير يولي ايكنىجى ترتيب استقراضى
		رئيس — قبول ايدلشدەر .

ليرا	فصل	
١٧٤ ٨٦٩	٢٣١	% ٤ فائضلى ديون مبدله موحده ١٧٤ ٨٦٩ محى الدين نامى بك (بتليس) — الجمن بر آز ابضاھات ويرسون .
		رئيس — بو خصوص حفندەمى اىضاھات ويرسون،
		٢٣١ بىنخى فصل حفندەمى ؟
ليرا	فصل	
١٠٥ ٥٩٩	٢٣٢	محى الدين نامى بك (بتليس) — اوت ! دوقور مظھر بك (أيدين) — دولايىسىلە قوپونلار مسئلەسى دىمك اىستيورلار ظايدىرم .
		سراج اوغلى شكرى بك (ازمير) — افندا اولىكى معروضانە علاوه ايدەسيلە جكم براپك جملە جلت واردە .
		او اىپك جملە جكەن ئاظن ئابو صباح آماش اولدىغىز تلغى افادە آرتق قوپونلار مسائلىڭ انتاجىنچىقۇق قوھەقىرىيە كاش اولدىنى قىاعتىنە واصل اولىش اولدىغىمى عىش ايدەسيلەر . آرە مندە اختلافلى عد ايدەسيلە جكمىز يىدى ، سكز نقطە اوزىزىنە اعتراضات متقابلاً دوام ايتىكىدە ايدى . بولىك اىكى نقطە يە ارجاع ايدىلتس اولدىغىنى بو صباحى آلدېغىز تلغى افادە مطلع اوىدم . انتاج ايدىلدىكى زمان هىئت جليلە يە بوتۇن تفصىلاتىلە عرض معلومات ايدە جكم .
		رئيس — مطالعه وارمى افندا ؟ (بوقدرىسىلىرى) قبول ايدلشدەر .
ليرا	فصل	
١٦٨ ٠٧٢	٢٣٣	ا كرامىيەلى شرق دمير يوللىرى تھويلاقى ١٦٨ ٠٧٢ رئيس — قبول ايدلشدەر .
		ليرا
١٥٥ ٥٩٩	٢٣٤	% ٤ فائضلى ١٨٩٠ سنهسى تھويلاقاتى عمانىيە استقراضى
		رئيس — قبول ايدلشدەر .
ليرا	فصل	
٣١ ١٢٤	٢٣٥	% ٤ فائضلى ١٨٩٣ سنهسى تنباكو استقراضى
		رئيس — قبول ايدلشدەر .

ليرا	فصل	ليرا	فصل
٥٠٠ ٠٠٠	٢٥٨ فارلار ادارەسى آوانسلرى	٤٤٤ ٪ ٤ فائضلى بىداد دمير يولى اوچنجى	٢٤٤ ٪ ٤ فائضلى بىداد دمير يولى اوچنجى
	رئىس — قبول ايدىلشدر .	١٣٣ ٢٢١ ترتىب استقراضى	١٣٣ ٢٢١ ترتىب استقراضى
ليرا	فصل	ليرا	فصل
٨٩٥	٢٥٩ كۆستەجە قابلوسى شركى آوانسى	٢٤٥ ٪ ٤ فائضلى ١٩٠٨ سىنسى استقراضى ٩٦٢	٢٤٥ ٪ ٤ فائضلى ١٩٠٩ سىنسى استقراضى ١٣١
	رئىس قبول ايدىلشدر .	١٣١ ٩٦٢ رئىس — قبول ايدىلشدر .	١٣١ ٩٦٢ رئىس — قبول ايدىلشدر .
ليرا	فصل	ليرا	فصل
٥ ٠٠٠ ٠٠٠	٢٦٠ فامىبو (انصاھات ويرسون سىسلرى)	٢٤٦ ٪ ٤ فائضلى ١٩٠٩ سىنسى استقراضى ٨٦٠	٢٤٦ ٪ ٤ فائضلى ١٩٠٩ سىنسى استقراضى ٨٦٠
	شاكر ناك (ادرە) — افندىم ؟ قوبۇنلۇر مسئۇلە سىندە مالە و كىلى ناك ياقىنinde برائتلاف احتمالى بولۇنىيەندىن بحث ايدىلر . بو ائسلاپ اولدۇنى تقدىر بىدە فرق تأدىتى تىنظيم ايجۇن بوقىلە موضوع تىخىيصادىن اسـتـفـادـه ايدىلە جىڭىر . فصلە موصوع تىخىيصادىك صرف ، فابوھ عالاوه ايدىلەن اولان رىمادە موجىنچە تصدىق عالىلارىھ عرض او لوئىتىدەر . ائسلاقىنامەناك بوخصو صىدەكى احـكـامـنـك مجلىس عالىجە قبول ايدىلش اولىشى تابعىدە .	٤٤ ٤١٥ استقراضى	٤٤ ٤١٥ استقراضى
	رئىس — مطالمە وارمى افندىم ، (خايير سىسلرى)	٢٤٧ ٪ ٤ فائضلى صوما-بادىرمە دمير يولى	٢٤٧ ٪ ٤ فائضلى صوما-بادىرمە دمير يولى
	قبول ايدىلەن ال قالدىرسون ! قبول اىتەپتەلر قالدىرسون !	٢٤٨ ٪ ٤ فائضلى حىدىدە صنعاـدـمـىـرـيـلـىـ	٢٤٨ ٪ ٤ فائضلى حىدىدە صنعاـدـمـىـرـيـلـىـ
ليرا	فصل	ليرا	فصل
٣٠ ٠٠٠	٢٦١ ١ كرامىھلى دونما يىياقۇسى	٢٤٩ ٪ ٤ فائضلى ١٩١١ سىنسى استقراضى ١٠٥	٢٤٩ ٪ ٤ فائضلى ١٩١١ سىنسى استقراضى ١٠٥
	رئىس — قبول ايدىلشدر .	٢٥ ٥١٤ استقراضى	٢٥ ٥١٤ استقراضى
ليرا	فصل	ليرا	فصل
١	٢٦٢ يوزدە بش فائضلى استقراص داخلى	٢٥٠ ٤٠٥ قونىھا اوواسى ارو اواسما استقراضى	٢٥٠ ٤٠٥ قونىھا اوواسى ارو اواسما استقراضى
	رئىس — قبول ايدىلشدر .	٩٣٦ ١٨٧ رئىس — قبول ايدىلشدر .	٩٣٦ ١٨٧ رئىس — قبول ايدىلشدر .
ليرا	فصل	ليرا	فصل
٥ ٤٧٠	٢٦٣ ٢٢٦ دراعت باھى سنه ٢١ يىسان ١٣٤٠ تارىخلى قابون موجىنچە ويرىلە جىك تىقسىط سنوى	٢٥٢ ٪ ٥ فائضلى ١٩١٤ سىنسى استقراضى ١٨٧	٢٥٢ ٪ ٥ فائضلى ١٩١٤ سىنسى استقراضى ١٨٧
	رئىس — قبول ايدىلشدر .	٢٥٣ ٥٠٤ رئىس — قبول ايدىلشدر .	٢٥٣ ٥٠٤ رئىس — قبول ايدىلشدر .
ليرا	فصل	ليرا	فصل
٥ ٤٧٠	٢٦٤ ٤٧٥ قومىسىون	٢٥٤ ٪ ٤ استقراص و خزىنە تىخويلىرى مصارفى	٢٥٤ ٪ ٤ استقراص و خزىنە تىخويلىرى مصارفى
	رئىس -- قبول ايدىلشدر .	١ ٣١٥ ٨٢٦ رئىس — قبول ايدىلشدر .	١ ٣١٥ ٨٢٦ رئىس — قبول ايدىلشدر .

ایتىدiler . بىر مەم مىسەلەيە تىماسى ايتىدكىلرنىن بنىدە كىزىدە بومىسىلىيى بىر آزى تدقىق ايتىدىكىم اىچۇن ھىئەت عليه كىزە بۇ خصوصىدە بىر فاچ كەلە ايلە قىصىچە عرض ايدە جىكم :

حقىقە ئوركىيەنك پاراسى ھەر طرفە تداول ايدىكىن جنۇب حدود يىزدە معدنى پارالىك تداولە معروض طوتولمىسى بىر تدقىق موضوعىدە : بىلەيمىورم ، متىخىص و صلاحيتدار ذوات بومىسىلىيى نەدر جە يە قدر تدقىق اىتمىشلەردر ، نەچارە دوشۇنۇشلەردر . بنىدە كىز بالىذات تعقىب ايدە جىك و سائىطىدە اولمادىنىي اىچۇن تمامام تۇر اىتمىش وضعىتىدە دەكلم . آنچىق آرقاداشمىز لە سوپەلە دىكىي مىسەلەيە معدنى تداولك آرە سىندە پىك مناسبت اولماسە كىر كىدر . معدنى تداول ، چاقىقىلىق . . بونلار آرى آرى ئىشىر . بنىدە كىز بىلەيمىكى سېب خاطرلا يورم . باخاچە باشىدە و سائىط ئەقلىيەنك اوشـكەلەدە تعرىف يە تابع طوتولۇشى واوشىكىلەدە بەللى ادارە ايدىلىشى در كە ؟ بىزى غازى عىنتاب خلقنى خلبەن ئەقلىيەنك دەن فراجەت ايتىدىرىمە جىك و او مناسبتىك دوامىنى ضرورى قىلاجق بىشكەلەدە بولۇقىدەدر . اكىر عرض ايدە بىلەيمىور سەم تىجارى حىيات نهايت حساب او زىرىنە استناد ايدىر . تىجارى حىياتك حسابات حىتكارانە ايلە شۇواخود بوطرفە اماھەسى امكانتى شەھىز ھىئەت عليه كىز قبول بىورماز . اونك اىچۇن بورادە حاضر موضوع بحث اولمىشىدە دىيە حکومتىزدىن رجا ايدە جىكم . بۇ مىسەلەي اساسلى بىر صورتىدە تدقىق اىتسون . تىجارى تىمىزى ، سەركىز اقتصادى يەز اولان نقطەلەرە توجىھى اىچۇن و سائىط ئەقلىيەن مەزدە او جوزلغە دوغىرى اصلاحات پايسىن .

ايىكىنجى سېب ؛ اقتصادى منطقەلەر مەنڭ احتىاجلىرى ، فابلىت استىحصالىيەلرى و استىحصاللىرىنىڭ صرفى مىسەلەلرى تدقىق ايدىلوب حکومتىجە سوق وادارە اولان جى خصو- صاندر . مادام كە ؛ اقتصاد حىاتىندە دەها يىكىز ، و مادام كە ، بۇ حىاتە دەها اول بىز موجو دىت مەلە مەزدە علاقەسى آز اولان آداملى ادارە ايدىلۈر و حالا او ادارە قوتلىجە مەيىھە حا كىدر . او تەديردە حکومتىزە بىر و ظېفە دوشە .

فصل ۲۶۶ دیون عمومىيە مەخلۇنى و مأمورىنى ۰۰۰ ۰۰۰ رئىس — قبول ايدىلەشىر .

ج - رسومات مدیرىت ئەمۇمىيەسى بورمەسى رئىس — رسومات مدیرىت ئەمۇمىيەسى بورمەسى ھىئەت ئەمۇمىيەسى حقىندە سوز اىستەين وارمى ؟ امین بىك (اسكىشىر) افندىم ؛ منابع وارداتىزك مەم بىرقىسى اولان رسومات مدیرىت ئەمۇمىيەسى مع الاسف اىي اصلاح ايدىلەمەشىدە . اسکىدىن بىر كۈوه كېيى ئەللىشىش حالا داخلە مېقرى و بىلەر وار . كېن بىرايىكى مىسەلەيە شاهد اولدم . او تىن يايىلارنى ئېككىلى يېرىنە صافى ئېككىلى كېيىلۈر . بونلارى دە ياهو دېلىر كېيىلۈر . بىسە عىنتاب جەتنە كېتىمىشىم . هۇز كەندى پارە مەزى بىلەمە يورلىر ، اسبابى كەندى كېن بىه تدقىق اىتىم . قىسىم اعظامى حىلىدىن چاق صورتىلەو كۆش بارە ايلە آلوب و يېرىورلىر . او يە ئەن ايدىر كە ، او را دە چاقىقىلىق اورتا ولايتلەر مەزدە قدر حتى سېۋاسە قدر سرايىت ايدىلۈر ، كېچە حدود مۇن واسىعەر . شەمىدى يە قدر طوتولان شىكل دىكىشىرىلسە و دەها اىي بىشكەل ويرلىسە ، اشىخاچ و طرز مساعى دىكىشىرىلسە چوق فرق ايدە جىكتە بنىدە كىز قانۇم ، و قەمز و پارە مەنە هەدر او لىلۈر . مەلکەتىزى فضى دەقتىزلىكەن مەزدە ضۇغە او غەر ايدىلۈر . بنىدە كىز دىيورمەك ، نە قدر يەھو دى ايلە دوست اولان مأمور وارسە تىصفىي اىتلى (خىنەلر) بۇ آلىشىمىشىدە مارقەسىن يېلىلۈر اونك اىچىنە بويلە بىر فاجداھە كۈوه فالىرسە كېتىرە جەنمىز صاف و باكىر معصوم مأمورلىرى دە لەكەلە جەڭلەردر . بنىدە كىز ھىئەت بىخىزەمەك و باخاچە مائىيە و كىلىي بىخىزەن كەن بۇ نقطە يە نظر دەقىنى جىلپ ايدەرم . سەندە كىز رسومات مدیرىت ئەمۇمىيەسىن كىز ئەقلىتى اولان مەخورنىدە ئەنلىك تەنلىك كورمە يورم . سەركىز دەدە ئىشلەر صىقى تعقىب ايدىلە يور سەركىز رسومات مدیرىت ئەمۇمىيەسىن دە ضۇغە واردر .

احمد رەزى بىك (غازى عىنتاب) — آرقاداشم عىنتابدە تداول ايدىن پارەنك مەدۇنى پارە اولدىغىنندىن بحث

كچىلى در و بوده مهمدر . مع الأسف امتعه هم خارجىن كېرىيور، همده بلا رسوم كېرىيور. و رمى يى بىك افندى يەدە بويوك بر وظيفە دوشىدىكى خاطر لاتق ايچون بورا يە كىلمى .

دوقتور مظھر بىك (آيدىن) — آرقداشلارىمك موضوع بحث اىتىدكارى شىلار بىندا كىزك بىك فىكر درميان اىتمىكلەكمە سائق اولدى . دىدىلىك كە ايسكالى ايله ايسكالى يە بىكزەين مواد شوپىلە كېبور ، بولىلە كېبور . بو مناسبتله عرض اىتمك اىستەدىكىم شى كومروك تعرفه قابونى فىي و مدنى ساحده ايدىلەمەش اولان ملتلىك يايلىنى شىكلىنەه اوپغۇن ذكلىر ، اوئناردىن چوققۇق نەقصاندار . بىندا كىزك كوردىكىم ، مىلا بحث اىتىدكارى مسئلە و بوكا مىماڭلۇر دىكىر بىرچوققۇق مسائل ، كومرس و كە كىميا نەقطە بىندا كىزك كوردىكىم شىعې بىندا نەقصاندار . بىر ايسكالى وا كوتولىكلارى سراقبە ايدە جىك شىكلىدە تعرفه قابونىز صاغلام دكلىر بالعکس فالنە چوققۇق مساعددىر . بىر ايسكالى تخلili مسئلەسى ويا خود بىر كوش مقدارىنىك ويا كوش اوپوب اولمادىغۇن تىعىنى مسئلەسى كىميا كتابلىرنىدە بىش اون كىميا كرك اسجىملە تىسمىي ايدىلەن اصول تخلili لە يايلىر . بواصوللارك هېسى بىر بىنەك عىنى دكلىر . اصوللاردىن بىر قىسى ، تخلili ايدىلەن بىرمادەن كە باشندە كى شىئىك اىشكىلى ئىپك اولدىغۇن تخلili لە ئەظھار عىجز ايدىر . بىر قىسى آتىق مادەنك بىنەن ٧٥،٥٪ كۆستىرىدىكىر را صول تخلili واردە كە ٩٠٪ كۆستىرىر . بواصول تخلili لەرلىرى تىببىت اىتمىش بولۇنمادقىچە بىر كىميا كىركىلە يايلىنى دالا ويرەن طۇمايمەامكان يوقىدر . مىلا كوش تىعىنىنىدە بىنەن ٣٪ كېچىجە كوش تعرفەسى آلىنیور . بىنەن آشاغى اىسە يالدىز تعرفەسى آلىنر . بالاخىرە معاینە ايدىلە و بىمعاینەدە بىنەن ٤٪ كە بىنەن ٤٪ چىقىدى دىه كىميا كەرھە صورولسى او زمان كىميا كە دىرىك بىنەن كز مارقو اصوللە تخلili ايتىدم . سىزدە نىزە اصوللە تخلili اىتمىسلىك . دىدىكى زمان قىچاقچىلىنى يافالامق امكانيىزىدر . چونكى سربىستىر . هەنارىنى براصول ايلە تخلili اىتكىدە حالبو كە بوكامقاپل دىكىر ملتلىر مىلا فارانسىزلى

پىك دە سربىست تجارت اصوللارى ، بىك دە طېيىي قواعد تجارت بىزى كىندى كەندىزه انكشاف اىتىدیرە جىك قدر . لەمزمە تىخىن اىتىدیرە مەملىەت . حکومت يىنە بى خصوصىدە ياردىم اىتسىن ، او تقدىرە طېيىعتىلە پىاسە مەركىز من حلب او لىماز ، سورىيە او لىماز . او طرفەنى مناسبىتىز آزالىر . آزالىنچە تداول ايدىن پارەدە تۈركەنك قوللاندىنى پارە او لور .

امين بىك (اسكى شهر) — افندىم ؟ كوش پارەنك تداوللە سبب چاقچىلىقىدىر . بوندە واسطە نقلە مؤۇردىكلىرى . مرسىن ايلە عىنتابە كىدىن ، حلبىن كەندىن دەن قولاى كلىز . آتلار لە قاطىرلە كېچە يارىسى يولىسىز يىلرەدە چاقچىلىق يايلىر ، چاقچىلىر بولىلە كاغذ پارەنك بورسە فيأتارىنى بىلەنلىر بىلەنلىر . بونك ايچون مجبوراً كوش پارەنك رواجىنە و كاغذ پارەن ئەنئامىغە سېيدىت ويرىيورلار . بورادە مەملەكت اھالىسىنەدە بويوك بروظيفە دوشىر . فقط مع الاسف هەرشىئى حکومتىن بىكلەين خلقىمىز بورادە حکومتىن بوايھا ئەنلىكلىرى كورمە مەشدەر . او را دە بىتشكىلات يايلىسە او را دە فرقە تېشكىلاتىز واردە . اقتصاد و كالىنىڭ تېشكىلاتى واردە . بۇ تېشكىلاتلار يايلىسە ، بۇنلار ئەنۋەز ئەنۋەز بىر آردا چاقچىلىغە مانع اولۇنورسە كاغذ پارەنك تداولى كىندىلىكىنىدەن حاصل او لور .

مىلا ، مرسىنە معاملە يايلىرىدىمىي او زمان كوش بارا طاشىمەنچە محل قالمايدى جىقدر . قاطر ايلە آت ايلە حلبىن ، شورادەن بورادەن چاقچىلىق يايلىن بىر چاقچى بالطبع كاغذ بارانك شىسىنى دە بىلەنلىز . بۇ چاقچىلىغىڭ او كىنڭ آلىنامامىسى بىندا كىزك عقلەم ، حوصلەم آمايمۇر والسلام . نىصل او لور دە آلىناما ز او لور ؟ كىنيس بىر حدوددر . شوپىلە بولىلە قاچاچىلىر . فقط مەملەكتىك يارىسىنى ادارە ايدە بىلە جىك قادر دەمە او لىماز . بىندا كز والىنىڭ لاقىد ، علاقە داركىدە لاقىد او لىدېغۇنە ، صىقى تىعىب ايدە دىكىنە قانع . نىصل او لور دە چاقچىلىق او لور ؟ هەر شىئىك حقىنەن كەن بىر حکومت وار ، چاقچىلىغى ئەنۋەز حقىنەن كەنلىز ؟ بورادە هەر شىئى براقلى ، مسائى كەتاپنى براقلى ، يىكى بىر شىكلى ئەشىتىلە بونك او كىنە

کيلومترو كريده برقوردون تشکيل ايتسينلر . بىر دن قور تولان ديكىرىدىن قور تولاماز و بىر دجه يەقدىر خاقيلىق تحديد ايدلش اوپور .

راسخ بىك (آنطالىي) — افندى ، وارداتمىزك ربىعى تشکيل ايدن رسومات وارداتى اوزرندە آرقداشلىرىمىزك چوق حساس اولملىرى پاك طبىعىدىر . خصوصىلە بودجە يە مىس بوطاولان جدولدە ۹۲۷ ۹۲۸ سنھلىرى كوستريپوركە رسومات وارداتمىز دوشىپور . ادخالات و اخراجاتمىزى آزالىيور . بوجەتىن دوشىمش اولماسى ظن ايتىم . هىحالدە رسومات وارداتمىزك دوشىمسىنه قاچاقچىق سبب اوپلۇر . اونكىم اىچون كرك كچىن سىنه ، كرك بوسىھ مجلسك كشادىندا باش و كىل باشا حضر تلىينىك دە بويوردىلىرى كى بو تشکيلاتى چوق اساسلى و آمانسىز بىر مجاھدە ئىستەر . اكىر بو تشکيلات كوكله شىرسە يالكىن وارداتمىزه قصد ايتىز مەملەكتىمىزك بوتون اقتصادياتى ، اقتصاديات اوزرندە جالىشان سرمایه و آداملىرىمىزى دە اسحا ايدر . اونكى اىچون بعض منالار لە هيئىت جليلە كىزە معروضانىدە بولىھ جەنم . ظن ايدرم بىك اوچونجىي سىنەدر ، هى سىنه عىنى نەقەتلەر اوزرندە باشىكىزى آغرىستىيەم اىچون عفو كىزى رجا يادە جىكم . اوچ سىنە در رجا يىتكىلارم يايپىلەمش اوسلە ئىدى باشىكىزى آغرىتىزدەم و تىكارا ئىتىزدەم يايپىلەمادىيەن اىچون تىكارا ئىدە جىكم .

برىنجىسى ؟ از مىرلە مىرىن آراسىندا كى دكزدە يايپىلا جىق اولان محافظە تشکيلاتى اوچ درت سىنەدر رسومات مدیرىت " عمومىيەسى چالىشىدىيەن حالدە ، هى سىنه مفتىشلار اوحوالىي تېتىنىدە مدیرىت عمومىيەن رجا يىتكىلارى واوحواينىك والىلىرى دە رجا يىتكىلارى حالدە محافظە تشکيلاتى اىچون اوزارىم كوندرەمە مىشىلدەر . اراصيرما بىر دومانى كورونور ، غائب اوپور كىدر . بونى بىر دورلو حل ايدەمدەكلىرىنى كورىپورز . تەخصىصات ؟ تەخصىصاتلىرى وار . عىجبا نىچون حل ايدەمدەيلر ؟ بلەك سېيىرى وار ، اوندىن دولايى حل ايدەمدەيلر . داخلىدىن محافظە تشکيلاتى ايلە اوكتى آلامادق

تحليلە محتاج اولان مادەنلەك هانكى اصول ايلە تحليل ايدىلە جىكى تېيت ايمىشلەردر . بىر دفعە بونقەلە نظر كەركە مىسئەلەسىنە چوق يې بر اقىقەدەدر . ايكىنجىلىق تعرفە من چوق مختصر در . «شو و امثالى» تعبيرى رچوق دالا و بىرە لە مساعدالە مىقدەدر . چونكە كومرسوك تعرفەسىنە صراحتە مذ كور اولمايان بىرىشى كەلدىكى زمان رائىح اوزىزندە كەرك آلىنەر رائىح اوزىزندەن كومرسوكى آلىنەجغۇنى داها اول تېيت ايمىش اولان تىجار ، كىتىرە جىكى مال اىچون يوزدەللىق نەصان بىر فاطورە يازدىرىر ، اوصورتەن اشىاسىنى چىقار ئىقەدە خاقيلىقىدە بىر يول بولۇر . الحاصل كومرسوك تعرفەسى ئىي يامق ، چوق دقتلى يامق لازىمەر . فرانسەزلىك يىدى يۈز-كىز يۈز صحىھەلەك كومرسوك تعرفەسىنە مقابىل بىز بلەك ۳۰۰-۲۰۰ مادەنلەك كەرك تعرفە من واردەر . اونلار بولىھ چوق مەفصل يامشلەر و تحليل اصولارىنى بىر بىر تېيت ايمىشلەر . بىنچى ئىمسەل بودر . ايكىنجىلىقى : قاچاقچىق حقىنە بىنە كىزە واردالان فەكىر ئاجزانەمى عرض ايمىت ئىستەر چوق كىنىش اولان جنوب حەددەلەرنىدە حقىقە ؟ قاچاقچىلغىڭ واسع بىشكىلداه اجرا ئىدلەيىكىنى ، امین بىك دىدىكى كى اوچنڭ سىواسى ئەچكەر كەن ئەنۋەر ئېقىنلىرىنە قدر كەلدىكىنى إدعا ئىمك جائزدر . يەنە امین بىك دىدىكى كى بوابشى شەمىدىكىنى دەھا صىقى بىر صورتىدە منع ئىمك اىچون بىر تىپير ايلە اوكتەنە كەنچىك قابىلدر . بىنە كىز مالىيە و كىل بىك افندى يە اكىر موافق كورۇرلە شۇنى تكاليف ئىمك ئىستەپورم ، حدودەڭ ئىياقىن قىسىمەدە عسکرى قۇنلۇك بولۇنىمى لازىم بىنچى قىسىمەدە اونلار عسکرى و ظېفەلەرىنى اىفا ئىدرەلر كەن قاچاقچىقاھە مشغۇل اولۇنى قىسماً اوزرلۇرىنە آلابىلىر و كومرسوك قولجىلىرىنى دە بىر ايكى كيلومترە كېرى يە آلمق . بلەك آكلانەمبۇرم ، تىكارا ئىدەيم : كومرسوك تشکيلاتى درت بىش كيلومترە ئىلرىدە و كىرى دە اولق اوزرە ئىكى مىراقبەن و قۇرتۇلدىن "رەكىب ئىدەر كەن حەددەن كەنچىك اولانلار ئىكى قوردوندىن كەنچىش اولىسونىلر . اكىر عسکرى قوردونك دەھا ئىلرىدە بولۇنىلىق لازىمىنە كومرسوك قولجىلىرى و تشکيلاتى اويدىن درت بىش

ئىنڭ مالىت نسبىتىnde بىر فاتحە تىجارە عرض ايدىيور اوڭكىچۇن رەچوق تەھلىكە قارشۇسىدە يىز . بالخاچى ساھىلدا بولنان ولايەتلەرنىدە بىر آن اول قاچقىلىغۇك اوكتە كېمك اىچۇن سرىع تىدارىر آلمق لازىمدە . تىدىپلىرىدىن بىرىسى دە يىنە آرقىداشلەر حضور ئالىكىزىدە مکرداً عرض ايمشىمىرى ، بوسواحلات قەلماشى توسيع و تأمين ايتىك در . تىجارەت و كىلىي بىك افندى اىلە يىنە حضور ئالىكىزىدە بونقەطە اوزىزىدە سىرسەفان بودجەسى مىدا كەرە ايدىيلەرنى كەن مناچىشەتىشكەن . بالخاچى ساھىيە و كىلىي بىك افندى دىن رسومات وارداتىنىڭ و مەلکىتىدە كى تىجارىتكەن قاچقىلىق تىشكىلاتىنىن ، قاچقىلىق شەكلەندە مەلکىتىدە كى تىجاروت سرمایيەي و انسانلىرى محو ايمەمىسى اىچۇن بونقەطە يە اهمىت ويرلىملىدە .

افندىلەر ، قاچقىلىق بالخاچى ساھىللىرىنىدە ضرورىنىڭ دوغورىدىنى بىر ضرورىت حالى آليور . اشىايى ازمىرىن ، استانبولدىن باخودمىرىسىدىن آتىنەن نقل ايتىك امكان بولىيان بومىزلىرىدە كى قىصالى ضرورى قاچقىلىغە دوغرى كېبىيورلۇ .

چونكە ، بو قىصالى چىقاوارە جىنى اشىايى ازمىرى ، استانبولە سوق ايدە جىك و سائىط بولمازسە ، ازمىرىدىن . استانبولدىن كەتىرىجىكى اشىايى اىچۇن كەندىتە لازم اولان و سائىطى بولمازسە ، ضرورى او لاراق اخراج ايدە جىك اشىايى يا سورىيە و ياسكىندرىيە چىقاوارە جىق و كەندىسىنىڭ احتىاجى او تىرىجى اشىايى قاچاق او لهرق اورالاردىن كەتىرىجە حىكىدر . اوڭكىچۇن مالىيە و كىلىي بىك افندىدىن چوق رجا ايدىم ، بو قاچقىلىق منع ايدىيلەرنى كەن بونقەليات يىشى دە اساسلى او لاراق نظر اعتبارە آليمائىلەر . يالكىز مەحافەظە تىشكىلاتى نظراعتبارە آلىنېرىدە ، نقلە تىشكىلاتى اكال ايدىلەس ، نقلەت و سائىطى بولمايان قىصالى مەحافەظە تىشكىلاتى او وقت افنا ايدوب قاچقىلىق يامق مەجۇرىتىدە قالا جىقدەر . دە تەھلىكىلى بىرولە كەن كەن كەن . اوڭكىچۇن و كىلىي بىك افندىدىن بىر طرفدىن قاچقىلىغۇك اوكتە كېمك اىچۇن و سائىط مانعه تدارى كى اىلە ساھىللىرىڭ مەحافەظە آلتە ئالماسىنى رجا ايدىلەرنى كەن بىر طرفدىن دە نقلە

دىرلوسە داخلىدىن مەحافەظە تىشكىلاتى اىلە او كى آلتە مېبور . هەر حالدە دەكىزىدە تىشكىلات اىستەر . تىجرەت بىلە آكلا دەكە ئەكىزىدە رە موتورك معین ساھى او زىزىدە بولۇنىسى او نېن يىكىرى كون او ساھىدە قاچقىلىغۇك توققەن سائىق اولىور .

آرقىداشلەر بو سەنە يازىن دائرة انتخابىيە مەدە بولۇندىغۇم صەرەددە دردست ايدىلەن بىر قاچقىلىق تىشكىلاتى حضور ئالىكىزىدە عرض ايدىر سەم ايشەنە قەدر دەرىنلە يەعنى مەلکىتىڭ اىچىرىلىرىنە قدر تىشكىلات شەكلەندە نفوذ ايتىكىنى كورۇرىسىز .

آنطالىيەمك المانلى قضاىىي حدودى داخلىنى بىر قاچقىلىق يالغانىشىدە بولىيە ٧ - ٨ كىشىلەك بىر غرب ، كروان حالىنە يالغانلىنىش . كوتاھىيە و آفيون لو الرينىش اشىا تقل ايدىر . شەمدى دوشۇنىكەن . آنطالىيەمك ساھىللىرىنى دەكىزىدەن آلدەيىي اشىايى آفيون ؟ كوتاھىيە كەتىرىمك اوزىزە . فقط اورادن بىلەم رەها نزىدە سوق ايدىلەلەر طبىيە تەقىق ايدىلەر . مەيدانە جىقار . بۇ حقىقى بىر قەمەدر . واهى بىرىشى دەكەندر . يەعنى هو اوزرىيە و قەمە احداث ايمىرەم .

المالو قصساسىنىڭ چەفتەت كۆيتە يالغانلىنى بىر شىدر و محكمەدەدر . چونكە قاچقىچىلەرنىن بىرىسى يالغانلىنىش او لمىشىدەر . دېكەنلىرى دردست ايدىلەن و محكمەدە ويرلىشىلەردر .

بو صرف متىاديا اصرارلە او سواحل رسوماتنىڭ بىر شىدر تىشكىلاتى طلب ايملىرىنە رۇغا اورايە سرىع السير موتورك كۈنۈردىلوب بۇ تىشكىلاتى يايلىما مەسىندەن نشأت ايدىيور . بۇ تىشكىلات دوام ايدرسە ، كۆكەشىرسە يالكىز ارقىداشلەر ؟ رسومات وارداتى ئائب ايمە جىكز ، ھەم دە كوردىكەن .

رسومات وارداتى ئائب ايمە جىكز ، ھەم دە كوردىكەن و قەمەلەرە حضور ئالىكىزىدە عرض ايدىيور كەھىم سرمایي كەتىرىيور ، ھەم دە او سرمایي او زىزىدە يالغانشان انسانلىرى كۈنۈن كۆنه محو ايدىلەلەر . چونكە بىلاق اشىا كەتكىرۇپ صەتىق صورتىلە تىجارەت ، رسوماتە كەرك ويروب اشىا داخلى ايتىك صورتىلە تىجارەت يالغانلىرى اولايس ايدىر بىرلەر .

چونكە رسومى ويرمك ، دېكەن مەصارفى ويرمك دولە ئاندۇر كۆيى ويرمك صورتىلە تىجارەت يامق طبىيە مالىت قىئانى چوق يوكسلتىيور . او بىرىسى كەتىرىدىكى ماللىرى بىر دەرىج .

قىچاقبىلەق دەنخە اكىر بىز دوغرى يىدىن دوغرى يىدە قىچاقبىلەق
اشتغال يىدىن عناصرى مسئۇل كورورسىك، بىندە كىز جە
ياڭلاش تۈر نىقطە ئظرە كېتىمەش اولورز . اساساً هەر مىھبىتىدە
مساعدە هوَا بولەمىي قىچاقبىلەق يا پەققى ، طفلىي كېنە جىك ،
قىصە يىلدەن فازانىج تأمين اپدە جىك اشخاچس بولۇن بىلەر .
اوېك اىچۇن بىزه لازم اولان ، مقابىل تىدىرىن آلمقىدر .
فقط مقابىل تىدىرىن نەدر . بىر دفعە حدودك و سعىنى نظر دقتە
آلىرسەق ، بىو سعىتە كورە تىشكىلاتە احتجاج واردە . اساساً
جنوب حدودنە كىقىچاقبىلەق دەن يىچۇن تقدىماً بىحث ايدىلپور
چونكە او حددود داها كىنىشىدە ، او حدودك آرقە سىنە كى
استەلاك ساحىسى داها كىنىشىدە ، او راۋادە كى معاملات
داها كىنىشىدە . بىندەن دولايى او ساحىدە قىچاقبىلەق
حادىتىسى داها چوق و قوع بولۇپور . او كىنىش ساحىدە
كىنىش تىشكىلاتە احتجاج واردە . بىندەن باشقە قىچاق ايشلەرنە
استخدام يىدىلەن قۇلچىلە عىسکەرلەر ، هەر ايکىسى دە بىر قو .
قوماندا يە تابع دىكىلەر . آرددە بعض آكلاشاما مازاق ، مخابره
بعض تأخرات مراقبە ضعفى تولىدە يىدور . بودە اھمىتىلە
نظر دقتە آلنە بىلەر .

مامۇرلى Miz تامىيلە تىطمىن ايدىلە يىدور . معاش آزلەن كە
عمومى بىر درىدر . فقط بىز بىو عمومى دردك خصوصى
حالنە كورە بى ساحىدە اولسۇن چارەسى بولامازمى بىز ؟
بىندە كىز دىيورم كە ، بولابىلەر . عمومى تىزىيد معاشى
امكان يوقسە او راۋادە كى بايشلە علاقە دار مامۇرلە كەرامىيە
تۈزۈمى طوان مامۇرلە طوئىدىي قىاققىن دولايى
آلاجقلۇرى فانۇنى اكىر كەرامىلەر كى در حال وىرلىسى و بوكا
مغانلى بىر چوق تىايىر اتخاذ او لىنسى خاطرە كەلەپىلەر و مىكىنەر .
صوڭرە ، مامۇرلە قىاغى بالىذات اھتامىلە تعقىب ايمىوب
مناسبت حاصل اپدەرك شخصى منغۇلىنى تعقىب و تأمين
ايدىلرسە ، او تقدىر دەمشكىلەر . مامۇرلەك عمومى اخلاقىنى
بويىلە ياواش ياواش فسادە دوغۇر كورىرسەك بالا خىرە
آلاجقىمىز تىايىلە بوسبوتون قطۇي و مەمەن صفحەلەر اراه
ايمىك ضرورىتىنە قالاجىز . شەبدىيە قدر يا پىلان مراقبەتك
كەفى او لمادىيەنى قىاعتىنەيم . قىاغىلەك و قىچاقبىلەق نىصل او لىديغى

وسائلەن تأمينى صورتىلە خلقك ضرورى احتىاجاتى ،
خارجىدىن جىل اپدە جىكىنى كېتىرە سىلە جىل وسائلەن ،
اخراج اپدە جىكى اشىايى نقل اپدە جىكى وسائلەن تأمينى دە
نظر اعتبارە آمالارنى رجايدىيورم . بىو قىسم تأمين ايدىلزە
قىچاقبىلەق كۆكلاشىتىش اولور . عرض ايتدىكىم كې بى بو
قىچاقبىلەق دەيىلەن كوتۇ صنعت اوقادار كوتۇ بىر صنعت ،
اوقادار كوتۇ بىرىنى درك ؟ هەم نفوسى ، هەم تىخارتى ،
ھەم زۇنى و هەشىنى اخىالىدەر . بىو اسخى داخلىنە
بى كوتۇ صنعت ، بى كوتۇ خوى كۆكلاشىرسە ، سىكىرە
چوق مجادله اپدەرز و مەلکەتى بى صنعتىنەن قورتا رامائىز .
اوېك اىچۇن بالخاص درجا اپدەزەم ، بى قىچاقبىلەق داھار شىم حالىنە
ايکەن ، بويومەن ، قولاي ايکەن او كەنە كېچك لازىدر .
احمد رەزى بىك (غازى عىنتاب) - امین بىك
آرقاداشمز ، او رادا ئۇرۇ ئىتتىباي سەمنسوب او لەقلىق طولا يىسىلە
بىكا و ئۆزىنەمى خاطر لانقى ئىستىدىلر . و ئۆزىنەم ئەلبىن كەلەپىن
قدىر تىنورىن باشقە نە او لاپىلەر ؟
بىندە كىز يالكىز مەدنى پارانك تداولنىك نەدىن طولايى
اولدىغىنى عرض ايمىك اىچۇن كەرسى يە چىقەمشەم . دعوت
ايتىدىلەر ، مساعدە بويورپورسە بى خصوصىدە بىر فاج
دوشۇنەم وار عرض اپدەيم :

بىندەن اول امین بىك آرقاداشمز تأمين اپدەيم كە ؟
مەدنى پاراندا تداولنىك قىچاقبىلەق علاقەسى هان يوق دىيە بىلەر .
(وار سىلىرى) جونكە ، كۆمرۈك حدودلىرى عىنتاب
جوارىنە تأسىس ايمىزدىن اول عىنتابدە مەدنى تداول
وار ايدى ، قونىھەدە ، آطەندە او راق تقدىم تداولى وار
ايدى .. تارىخ اولارق آزادە كى . رراق سەنەتك فرق
آرقاداشمز بۇ نىقطە ئظرەدە حقلى اولدىغى ئىبات اپدە جىك .
قدىردر . مع ماۋىھى بن اىشكەن ئەنۋەن دەكلىم . مساعدە
بويورپورسە ، قىچاقبىلەق حىنە كى فىكىرى ئەنۋەن عرض اپدەيم :
قىچاقبىلەق حقىقە ، واردە و قىچاقبىلەك كە بولۇك سېبى ؛ بالخاص
قىچاقبىلەق مانع او له حق نامامۇرلەك ، قىچاقبىلەق مانع او لاجق
حدود قطعائىنەك بى ايشى اھمەلى ، بى خصوصىدە قىسماً
علاقە دارلىق كى بعض خصوصىتى ذكر ايمىك لارم كلىر .

آكلاشىلەش و بىرچوق مسموعات ايلە تحقق ايمىشدەركە؟ بومادە حقيله تطبيق ايدلىور . حسن تطبيق ايدلىدىكى اىچوپىدرەك خدمتى سبق ايدنلارا كرامىھىلىنى آلاماملىرنىن مائىس اوھەرق آرتق اىكىنجى بىرچاقچىلىنى اخبارايمىورلار . واخبارايدىلەن بىرچاغك دردستىدە ايجاب ايدن فدا كارلىنى اختيار ايمى اقتضا ايدن كىمسەلرك اوFDA كارلىنى اختياردىن چكىنسى موجب اوھىور . حسن تطبيق ايدلىدىكىنى بارز مىللەرى واردە . از جملە استانبولە طوتولان چاق براشىانك اكرايمىسى آنقرەدە توزيع ايدىلەرسە آرتق بونك نصل تطبيق اولويدىغى سز قدير بويوريكىز ... جىق استرحام ايدەرم ؟ بالخاصە بومخېلرلەك حقى ، چاقچىلىقدە فعلاً خدمتى سبق ايدنلارك حقى تمامماً ويرەم كە ؟ بوسىلە ايلەدە بىرچوق و سائط اخبارى بولىش اولام . بومادەنك حسن تطبيق ، چاقچىلىق اوكتە كىلىمىسى اىچون ائخاذايدىلەن تدىبلرلەڭ ئىمەمى اوھور ... دئىس — اون دقيقە تنفس ايمىك اوزىرە جلسەي تعطىل ايدىيورم .

دقىقە ساعت

۱۵

متخصص ذوات بىك يقىندىن تعقىب اىتىدكار نىن دولايى سىلىرلە . اكىر مراقبە بالخاصە مأمورلار اوزىزىدە كى مراقبە كافى اولسەيدى چاقچىلىك نسبى بىقدرى بولمازدى . محىطمىز ايجابى ناموسلى تجارتىمىز بىسا سەدن چكىلىمشەر . چونكە ، چاقچىلىق صنعتى رواج بولىشەر . بىزدىن بعض تجارتلىك قالقوب استانبولە ، آطنه يە ، مرسىينە كىندىلەرى بىندە كىز بىليورم . چونكە داخلە تجارت يالما ماقع موقۇنە دوشىمشەر . ابىشە وضعىتىز ... وظيفە من ؟ بوشكايىتلەرىمىزى هيست عليه كىزه ابلاغ و حكومتىزك نظر دقتە عەرض ايتىكىدر . بىندە كىز ظن ايدىرسەم داها بوخصوصىدە كى متابىق وظيفەنىڭ دائرة ئائىدە سەنە ئائىدە ئائىدە ئەلدىغى ادعا ايدە جىكم .

راغب بىك (كوتاهىيە) — مجلس عالىكىز بىر مادە فالۇنیيە ايلە چاقچىلەر فارشى عايت مەم و قوتلى رىسلاحى حكومتىڭ آله ويرمىشدى . مادەشۇ: چاقچىلەرنىن آله جق جزاي نەدى مخېلىرىنى و دردستىدە حسن خدمتى سبق ايدنلاره ويرىلەر . اكىر بومادە فالۇيە حسن تطبيق ايدىلەرسە ، چاقچىلە فارشى ائخاذا ايدىلەن تدايرىدەن اك مەھى دە حسن صورتە استعمال ايدىلس اوھور . حالبۇكە بورادە كىن كۈن قىصىچە جە جريان ايدن مذا كە ايلە

ايکىنجى جلسە

آمېلىم ساغى

دقىقە ساعت

۱۶

[دئىس — كاطم پاشا]

كاتىلر : روشن اشرف بىك (آفيون قره حصار) على بىك (رېزە)

چاقچىلەر تماسىدە بولۇنان مأمورلىرى بن اولسە ايدەم همان قوللەرنىن طوتار آتاردم دىدىلەر . امین اولسۇنلار كە : آرقداشمىزك سەحت اىتىدكلىرى چاقچىلەر مأمورلىرىمىزك تماسىيىلسەك ، اوzman بىزدىخى برآن تردد ايمىز واوكتى تشكىلاتە ويا اشىخاصلە تماسە كلن آداملىرى درحال

دئىس — جلسە يى آچىورم ، بويوركىر جب زهدى بىك ! رجب زهدى بىك (سىنوب) — راغب بىك سوپىلدى ، بىندە كىز صرف نظر اىتىم .

مالىيە و كىلى سراج اوغلى شىكرى بىك (ازمىر) — اسكىشىر مبىعوت مختىمى امین بىك ايمالك سوز آلدە ئەلدىغى زمان ،

ایمكىدە اولان دولارلرک ، انكليز ليرالرېنىڭ وۇلىي العموم اجنبى پارالرېنىڭ مقدارى اوقدار بويوكدر كە ئىغىنى ضرورتىك بلەكە حدوددە مناسبات مشروعە تىجارىيە ئىچون الزم عد ايتدىكى هر هانىكى بىر پارەنك دخى تداولى بىر ضرورت تىجارىيە اولارق قبول ايدىلە بىلير. مع ما فيه ، ضرورت تىجارىيە اولارق قبول ايديان بواپارەنك بىر آزىزه امين بىك افندىنىڭ اشارات ايتدىكى كې چاقىلىقده سهولت بىخش اومىسى كې بىر محذورى دخى غير قابل اجتناب بىر نتىجه تاقي ايمك ضرورتى واردە .

مجلس على دە بىر آز اول سوز آلوب چاقىلىق حقنەن سوپىلەن سوزلىرى و بوسوزلىرىن چىقان معنايى شوشكىلە خلاصە ايمك ممكىن در : مملكتىدە قىچاقجىلىق دەنيلن ر آفت اجتماعىيە باشلامىشدر و بواافت اجتماعىيە بىر آز اول سوز سوپىلەن لەرقداشلرک سوزلىرىنىڭ معنالىرنىن اسندىلال ايدىلە جىكى وجهە يواش ، يواش طبقات اجتماعىيە منڭىڭ اك يۈركىك يېرىنە دوغىرى حىقىقىددەر . بۇدىن اول يە بۇ مەلکىتىدە ، بۇندىن دها آز مضر اولمايان وعادتا عنعنوىھ بىرماھىت آلان دىكىر برافت اجتماعىيە من واردى . شەقاوت ! عصرلرلە يادىگارى ، سەتلرلەك ياكارى اولان بوشقاوت هيئەت جىلە كە طرفىرن كۆستىرلەن يوللۇ و ويرىلەن دىرىھ كەتىفلىر داڭرىسىنە چالىشىلارق جمهورىت حكومىتى طرفىندى بلەكە بىردا عودت ايمىسى احتمالى دخى فەلەرق ر طرف ايدىلشدەر . مملكتىمىزدە بىر چوق سەنلەر محروم قالدىنى حضور و سکون و آسايشى الدە ايمىشدر . بونعمى تقدىر ايدىن خلق ، بونعمى تقدىر ايدىن حكومت و مامورلىرى بۇ نعمتىكىلىن ئەنچەمە ئىچون بۇتون قوتلىلە يكدىكىرىنە مظاھر اولەرق چالىشىورلۇ . بۇ مسامى ساپەسىنە دەر كە بۇ كونكى آسابىس و انصباطىي مخافىطە ايدىيورلۇ .

خىلى توسع ايدىن و ساھە انتشارىنى كېتىدە كە آرتىرىدىبىي حس ايدىلەن ابىكىنجى آفت اجتماعىيە ئىچون دخى مات ، حكومت و مامورلىرى يىك وجود و يىك اىمال اولارق بىجادەلە ايمك املەندەر و بۇنىڭ ئىچون دە طېقە ئەللىك سوڭۇنىقىتلەر قىرىكىن بواافت اجتماعىيە ئىقۇم ايدىلە بىلەمك

آمارز . امين بىك آرقداشمىزدر ، بۇ خصوصىدە كندى بىلدەلەرلىرى وارسە و بونى مجلس كىرسىسىنە سوپىلە مىڭىدە بىر محذور تلىق بويورولرىسى ، لطفاً و كالتە تشرىيف ايدىلرلە . كندىلەرنە حاصل اولان قناعت بىندە كىزدىدە تولد ايدەرسە ، كندىلەرنىڭ تصوّر ايتىكلىرى وضعىتى بىزمەدە درحال ياخىجەنلىق تىزىز ايدەرم . معدنى پارانىڭ چاقىلىغە و سىلە اولدىغىنى و معدنى پارا يېرىنە دولتك رسمى پاراسىنەن هىرىدە تداول ايمىسى ضرورتىنە بىر آن اول تأمینى كىرك رىمنى بىك آرقداشمىز و كىرك امين بىك افندى بوكىرسىدىن سرد ايدىلەر . مطالعەلەرنەدە هېچ شەھى يوق كە ئىيجە اعتبارلە يەردىن كۆكىدرە قىدرى واردە . آنچى ئەنچى ئەنچى بىر پاراجىرأ ، سلاح قوتىلە ، فانون قوتىلە هە شخصە قبول ايتىدىر يەمن . بوبارامك على الموم و طەداشلە طرفىدن و حتى وطنداش خارجىنە قىلان كىتە طرفىدىن قبول ايدىلە يىلسى ئىچون اڭ اول لازم اولان شرط اوپارە يە قارشى اولان امنىت و اعتماددر . جەھەورىت حكومىتىكىز بوبارامن قارشى اولان امنىت و اعتمادى دانما تقويم و تأسيس ايدە بىلەك ئىچون مادە ممكىن اولان هەشى ئاپەن س و يواش ، يواش اسکى حر بارەدە چىقمىش اولان قواشى نەقىدە ذەنەنەن تولىد ايندىكى اعتمادلىق بور قلمع ايدەرلەك اونك يېرىنە دولت پاراسىنى كۆپلەرنىزە قدر صوچىشىدە . شايد بونلە خارجىنە هەنەن ئەنچى بىرىدە بىر مقدار معدنى پارا كاغذ بارا بىندە تداول ايمكىدە ايسە ياقين بىر آتى دە كندى پارامن طرفىدىن بوساحەن دخى فتح ايدىلش اولاچىنى اميد ايدىيورز .

ديكىر بىر مسئۇلەدە واردە كە ؟ او دە بىر دولتك كندى مملکەتى داخلنە كندى رسىي پاراسىنە باشقە پارالرە تداول ايمىسى در . ايسىرسە كندى پاراسى اولىسوون ايسىرسە هەنەن ئەنچى برواسطە مبادىلە اولىسوون ، بىكۈن كورۇپورز كە زىنكىن ادخالات و اخراجات شەرلىرىدە لەيانلىرىزىدە كندى رسىي پارامن لە خارجىنە دىكىر دولتىلە ئائىپارالر دخى آلىش و يېرىش اشاسىنە بىر ضرورت اولەرق تداول ايمكىدە در . استاتابولىدە ، ازىمىرە دىكىر تىجارىت لەيانلىرىزىدە تداول

ايتمەينلر ال قالدىرسۇن ! قبول ايدىلشىدر .

ليرا

٨٦ ٣٢٨

فصل ٢٧١ مركز معاشاتى رئىس — قبول ايدىلشىدر .

ليرا

١٤ ٨٦٨

فصل ٢٧٢ مركز اجوراتى رئىس — قبول ايدىلشىدر .

ليرا

٩٨٨ ٢٣٦

فصل ٢٧٣ ولايات مامورىي معاشاتى رئىس — قبول ايدىلشىدر .

ليرا

٢٤٢ ٦٧٦

فصل ٢٧٤ ولايات اجوراتى رئىس — قبول ايدىلشىدر .

ليرا

٢ ٣٥١ ٦٦٤

فصل ٢٧٥ تخصيصات فوق العاده رئىس — قبول ايدىلشىدر .

ليرا

٤٠٠ ٠٠٠

فصل ٢٧٦ او زاقلق و بهاليلق ضمى رئىس — قبول ايدىلشىدر .

ليرا

٢٣ ٠٠٠

فصل ٢٧٧ شەندوفر و كومروك ادارەلرى ويوجلى صالحانلىرى مامورلىينك تخصيصات مقطوعەسى رئىس — قبول ايدىلشىدر .

ليرا

٥٠٠

فصل ٢٧٨ تخصيصات مقطوعە رئىس — قبول ايدىلشىدر .

ليرا

٦ ٠٠٠

فصل ٢٧٩ مركز مفروشات و دميرباشى رئىس — قبول ايدىلشىدر :

ليرا

٧ ٥٠٠

فصل ٢٨٠ مركز لوازمى رئىس — قبول ايدىلشىدر .

يكانە چارسى متىحداً مملكتك ناموسلى أولا دلىينك مجادله قاپوسنى آچقاسى و بۇنى مغلوب ايدىنخە يە قدر مجادله سىنە دوام ايتسى لازىدر . بواويلە بر آفت اجتماعىيە در كە مملكتك اخلاقياتى بىتيردىكى قدر اقتصادياتى دە محو ايتىكىدەدر . كچن سەنه هيئەت جىليلە كز طرفىدن ترتىب ايدىلشى اولان قاچاقلىق قاپوسنى ھېچق شېھى يوق رىتىپىزى يادى . بودتىپىز آز چوق تائىراتى كوسوتىركە براڭ كورىدۇر كە كافى دىكلەر . و بورادە سوپەلەن سوزلىر آراسىنە تىدىپىز ايدىلە جىك و بواافت اجتماعىيە بىر آزداھا قصر و تىدىد ايدىلە جىك جەلەزىم موجود ، او جەلەلرى و سوپەلەن سوزلىرى بىنە كز نۇنۇتايىدمۇنلاردىن قابلىت تطبقىسى او ملا نارى در حال تطبقى ايدە جىكز . مەلتە براڭ ، سىزلىزە براڭ حکومت و مامورلىرى بىر آن اول بواقتىك سو كولەسى اىچۇن مجادله آچاجىز و بمجادله دە سەھىت دىين شىئە اصلاحلى ويرمە جىكز (براو و سسلرى)

امينلىك (ااسكىشەر) — شقاوتك اورتادىن قالقىمىي اىچۇن دولت ناصل بىر تىپىز آلمق لۇزمىي حس ايمش و كوكىندىن قىلغى ايمش ايسە بۇقىنا صىنتك حقىقە مملكتك اقتصادياتى ، تىجازتى محو ايدىن بىرىشى اولدىغىي معلوم اولان بواعتىادك شقاوتك قالقىمىي اىچۇن فوق العاده تىپىزلىر آلتەرق استقلال مەممەتلىك يالپىش ايسە بۇنكە قالقىمىي اىچۇن اوپەلە فوق العاده تىپىزلىر آلسى لۇزمىي هېنىت جىليلە كزە عرض ايتىم . مالىيە و كىلىي بات اقنىدى اىلە فىكىرلىزى بىردر . يالكىز كىدىلىن بوللارك اصلاح ايدىلىنى تىكرار عرض ايدىرم .

مالىيە و كىلىي سراج او غلى شىكىرى بات (ازمير) — بىر قىسم تىاپىزى آلدەيغىزى و بىر قىسم تىپىزلىرى دە آلمقىدە اولدىغىزى سوپەلەمشىم . آدىم يامقىدە اولدىغىز شىلەلەن بىزى خىرىلى نتىجە يە اىصال ايدە جىكىن اميد ايدىسۈر .

رئىس — رسومات مدیرىت عمومىيەسى بود جەسىنگ هېنىت عمۇمىيەسى حىقىنە باشقە سوز اىستەين وارمى افندىم ؟ (خاير سسلرى) .

فصللارە كچىلەمەنى قبول ايدىنلار ال فەلدەرسۇن ! قبول

آلتاش اوپو نجی اعقاد ۱۹۲۸ - ۴ - ۲۱ ایکنی جلسه

لیرا ۱۰۲ ۰۰۰	فصل ۲۸۷ مصارف متعدد رئیس — قبول ایدلشدر.	لیرا ۴ ۰۰۰ مرکز متفرقی می رئیس — قبول ایدلشدر.
لیرا ۱۰۸ ۰۰۰	فصل ۲۸۸ خرجراء رئیس — قبول ایدلشدر.	لیرا ۵ ۰۰۰ مرکز اکرامیه سی اسماعیل کمال مک (چوروم) — بو نه در؟ ایضاحت ویرسونلر.
لیرا ۳۰۰	فصل ۲۸۹ رسمی تلفون مصرفی رئیس — قبول ایدلشدر.	— مایله و کیلی سراج او غلی شکری بک (ازمیر) — مرکزده کی مامورلره ویربان اکرامیه در. موجود مامورلریم آراسنده سنه لردن بری هیچ برضمه. مائل اولامبان بر اینک صنف ماموریم آراسنده رسومات مامورلری ده وارد. رسومات مامورلری کی دوغروند دوغرویه مالی جبهه مند. اخذ موقع اینش اولان مامور لریم زک بولیه ییللر دنبی اهل اولونماسته مقابله کچن سنه مجلس عالی طرفندن بونلر آره سنده فوق العاده خدمتلری کوریله جکلاره ویرلک او زرده متواضع بر مبلغ قویمشدر. بودجه منک امکانی. دائره سنده مساعده ایدرسه کر بو مبلغی اونلره توزیع ایده جکز. (موافق سسلری) رئیس — باشقه مطالعه وارمی؟ (خایر سسلری) فصل قبول ایدلشدر.
لیرا ۲۹ ۰۰۰	فصل ۲۹۰ اجرتی مخابرہ و مکالمه مصرفی رئیس — قبول ایدلشدر.	لیرا ۷ ۰۰۰ مصارف مقتنه رئیس — قبول ایدلشدر.
لیرا ۱۹ ۰۰۰	فصل ۲۹۱ بداخلی رسمی تلغیراف اجرتی رئیس — قبول ایدلشدر.	لیرا ۶ ۵۰۰ مصارف متعدد رئیس — قبول ایدلشدر.
لیرا ۱۵ ۰۰۰	فصل ۲۹۲ تضمینات، اخباریه و اکرامیه رئیس — قبول ایدلشدر.	لیرا ۱۵ ۰۰۰ ولايات مفروشات و دمیر باشی رئیس — قبول ایدلشدر.
لیرا ۱۵ ۰۰۰	فصل ۲۹۳ مجموعات عمومیه، استاتیستیق و کمروک جمیوع بری طبع مصرفی رئیس — قبول ایدلشدر.	لیرا ۴۵ ۰۰۰ ولايات لوازمی رئیس — قبول ایدلشدر.
لیرا ۱۸۸ ۰۰۰	فصل ۲۹۴ بحری محافظه و سائطی مصرفی رئیس — قبول ایدلشدر.	لیرا ۱۸ ۰۰۰ ولايات متفرقی می رئیس — قبول ایدلشدر.
لیرا ۱۷۵ ۰۰۰	فصل ۲۹۵ معینات رئیس — قبول ایدلشدر.	لیرا ۲۰ ۰۰۰ ولايات اکرامیه سی رئیس — قبول ایدلشدر.

بۇنىڭ قىسىماً تحریر ياپە جىم، دىدىلىر. حالبۇكە ؟ فاداسترو
ھېئىتە يايىلان مصارف، تحریر ھېئىتە ويرلىلى و تىرىجە
بر آن اول آلمالىدیر. بوشكىل، ھەم مەلکەت حىقىندە و ھەمدە
خزىنە ئىچۈن چوق مافعدر. خاطر مەدە فالدىنە كورە
اون اوچ مىليون ك سورا راضى و مسقفات ويركوسى واردە.
بۇنىڭ پېچە بر مقدارى بقايا فالىйور، دىدىلىر. حالبۇكە ؟ ٨٥
الى
٨٩ تارىخىندا و قىتىلە اصولنە مغايىر، ضبطسىز، رېطسز ياكاش
تحrir يايىلىمش ٥٠٠-٦٠ سەنە دىنلىرى، اولاد و احبابىدى قالمامتس
بر چوق مسقفات واراضىنىڭ كىمە ئايدىلنى ئىلەميوىر.
بقايا فالمىن سبى بودۇر. بناءً علیمە بىر كون اول تحریر
اولوردە اون اوچ مىليون لىرا ؟ يىكرىمى آلتى مىليون لىرا ياه
وارىر و ھېيچ دە بقايا فالماز. فاداسترو ھېئىتكى دوامى،
خرىنەنىي اضرارلاردىن باشقە بىرىشى دىكىدەر. بىر فاندەسى يوقىدە.
بو ادعامى مۆيد، بودجە الخمتىجە ثىيت ايدىلەن وھىئە
عمومىيەدە مەدا كىرە ايدىلە جىك اولان موازىنە عمومىيە فانۇنىڭ
اون اوچىنجى مادە سىنى او قويە جىم. «فاداسترو ئىچۈن بىر چوق
فدا كارلق و مصرف اختىار ايدىلە كى حالىدە يايىلان ايشك
احتىاجى تىمینىن چوق او زاق او لە ئىنى، شەدىكى اختىار ايدىلەن
مصرفىك يوزلەلە مەلىپارە صرف ايدىلە مەلکەتكەن فاداسترو سىنك
ايىكى عصرى دن اول اكالى مەكىن او لامىيە جىنى آكلاشىلىم قىدە در.

اوچ سەنە دىنلىرى قاداسترو سىنك يايىلىمسە او غەزاشىلان
بويوك آتەمك اكالى قابل او لامدىنى كى يالكىز استانبول
فاداسترو سىنك او رادە چالىشان آلتى هىئت طرفىدن او توز
سەنە طرفىدا كمال او لە مىيە جىفندە قناعت حاصل او لىشىر»
دىور. آشاغىدەدە، بىرھەت تشكىل ايدە جىك، تدقىق
ايدە جىك دوام ايدىلەو ايدىلە مىي لزومى حىقىندە قرار
و يەركىدەر، دىور. داھا شوصراحت قارشۇسىدە ر
ھېئىت تشكىل ايمكە نەلزوم واردە. بۇنىڭ دوام ايمىسىدەن
مقصد اصلى نەدۇ؟ خرىنەنىي اضراردىن باشقە بىر فاندەسى
كۈرۈلدى. بودجە الخمتىجە دىخى قناعت حاصل او لىشىكە:
بۇنىڭ بىر عصرى دن اول اكال او لە مىيە جىنى، استانبولە
يايىلان فاداسترو دن فائە حاصل ايدىلە ئىچۈن سوپا يىور.
بناءً علە بومصارف، تحریر ھېئىتلەرنە ويرلىلى. مالىيە و كالتى

فصل	ليرا	٢٩٨	آلات وزنیه و وېچىل مصرفى ٠٠٠
	ليرا	٤٥	لوازم و تجهيزات
فصل	ليرزا	٩٠	انشأ آت و تعديلات
فصل	ليرزا	٨	تعرفه قومىسىونى حق حضورى
فصل	ليرزا	١٠	رسومات تطبيقات مكتبي مصرفى
فصل	ليرزا	٢٥	نۇمرولى قانۇنك تطبيق مصرفى ٠٠٠
فصل	ليرزا	٥٠	كچىن سەنە دىيۇنى
فصل	ليرزا	١٠	اسكى سەنە لە دىيۇنى
د — طابىو و فاداسترو مدېرىت عمومىيەسى بودجەسى:			
رئىس — طابىو و فاداسترو مدېرىت عمومىيەسى			
بودجەسنىڭ ھېئىت عمومىيەنىي احىقىندە سوز اىستەن وارىمى؟			
رشيد بىك (غازى ئىنتاب) — بىنە كىن ؟ طابىو			
و فاداسترو بودجەسى بىر او لە ئىنىي ئىچۈن فاداسترو نىك عدم			
دوامى حىقىندە معروضاتىدە بولۇ ماڭىم.			
اىنلىرىل ؟ اوچ سەنەر واداسترو ھېئىت تشكىل ايمىشىر.			
ھېيچ بىر فائەسى كۈرۈلەمدىكى كى بلەك خزىنە يەچۈق، خىرىتى			
دو قۇنىشىر. اولىكى كون مالىيە و كىل مختارى، سىاناتلىرىنە:			

او كىرنك ايجون، طاپو وقاداسترو حقىنەتىقىقات ايجون بىر قىسم طابه بىر دەھەت كۇندىلىشىدەر. ھەمھېئىك ايجوندە، ھەمھە طابه او لهرق كۇندىلىله نالىر ايجوندە ھېيچ لسان يىلەمە يىناردى واردر. بۇنلار علمى الھام ايلەمى، يوقسە و سەھى ايلەمى او كەنەجىكلەر (خندەلر) مىلا بعضاً ولا ياتىدە او بىلە ما مۇرلار آلانوب كۇندىلىشىدەر كەياچىرىسىنە ٦٠-٥٠ ياشىنە او لانلار واردر. بۇ آدا مجىزىدە لسان يىلەمە حالا اسوچىرەددەر. ھېيچ لسان يىلەمە يور. و كىل باك افندى تەحقىق بۇ بورە بىلەر لە باك افندى حضرتلىرى دەمەن جواب ويردىكە ئەن ئەتمەك بولىلە خطالار او لىسون بويوردىلر. بولىلە خطالار او لىلور، بالخاصە بولخطالارك تەصحىح بويورماسىنى كىندىلىرنىن رجا يىدىپورز. بۇ خصوصىدە بىزى تۈر بويورسونلار.

اسماعىيل كەل باك (چۈدۈم) — افندىم، قاداسترونك، فائەنسى كىمسە انكار ايدە من ھەر كۆمۈت بۇنى يامشىدەر. فرانسەدە قىرق سەنەدە بىتىش بونك او زون او لاما سىندەن دولايى قاداستروپى تىرك ايمىك دوغىرى دكىلەر. حىيات مىلت حىيات حكومت، حىيات فرد كى دكىلەر حىيات دولت ابىدەز. بونك ايجون واژىچەمە يەم. مەت او زوندر دېيە بۇندىن واژىچەمە دوغىرى دكىلەر. (دوغىرى سىلىرى) چۈنكەھە حكومت بوكاتوسىل ايتىش. اموال غېرمنقولەنڭ تىتىتى سەممە حال قاداسترونك اجراسە منوطدر. مطاقاً قاداسترو يامق فىكىرنىدەيم.

طاهر باك (كىرەسون) — محترم آرقداستلر بىنە كەن قاداسترونك اجراسە طرافدارم. بۇ چوق لزوملى در بولىك ايجون سوپەلەمە جىكم بۇنى سوپەلەمشىلەر. ملتىك تصرف حقنى تىتىت ايدە جىك، برطاقىم غائبلەك حقنى مەھافىظە ايدە جىك او لان قاداسترودر. فەقط بۇ ٣٠-٢٠ باك دەھا چوق سەنەدە او له جىقدر. بۇنى بىز كورەمە يېز. بىزدىن صوکەرەكى نىللار كورە بىلەر. بناً ئەلە كەن در جەدە مەھەندىسلەر بولۇنسە بىلە بۇنى تەطبىق ايدە جىك ما مۇرلار بولۇنما يەحق ظەندەيم. بوكۇن يازىلا جىق يارىن بوزىلە جىق بىندە كەن طاپو بودجەمى مۇصۇع بەخت او لور كەن بىر جىق سەنەلەردىن بىرى دردىمىز او لان بىر مىسئىلەيى، چىق

ايستەر قىسماً يايپىرىسىن ايستەرسە تىماماً يايپىرىسىن، بواشىش بىتىلەر. قاداستروھېئىتلەرى زائىدەر. اكىر آور و پادىن متخصص كەتىرۈب دوام لارمىيدەر، دكىلەر دىيە سوراجقلەرسە، بۇ اشىك بىدايەنە متخصص كەتىرۈش و دوام لزومىنى كۆستەرەشىدى فقط كورۇيورزىكە، دوامىنەن منقۇت حاصل او بىماشىدەر. بالعكىس ضرۇر حاصل او لىشىدەر. اىشتىدىكەمە كورە اسوچىرەدە آلتىش سەنەدە ختام بولىشىدەر. او بىلە ايسە عرض اىتىدىكەم كې بىزدە يوز سەنەدە ختام بولماز.

طلعت باك (آڭەرە) — اكمال ايدىلەش با..

رشىدېك (غازى عىنتاب) — يايلىمەش اما، آلتىش سەنەدە بىتىشىن. بىزدە يوز يىكىرىمى سەنەدە ختام بولمە جىق. بونك ايجون صرف ايدەلە جىك پارە ايلە باكە ھە طرف شەمندۇفرلە رېبەت ايدىز. بناً ئەلە رجا ايدرم، بولىلە زاند و لزومسز او لان شىئى دەها دوام اىتىدىرىمەل. بودجە اىنجىمتىدە او توپ آرقداشمز تەدقىق ايتىش، لزومسز لەنە قناعت حاصل ايتىش. شەمىدى آلتى، سەكىز داه ھېئىت تىشكىل ايدوب بۇنى تەدقىق ايدە جىك او نىن صوکەرە حكومت قرار وىرە جىكمىش. مىسئىلە چوق تەدقىق ايدىلەش تەجىرىبە ايدىلەش و لزومسز لەنە تاپت او لىشىدەر. او بىلە ايجون بودجەدەلى قاداستروپى عاند تەخصىصاتىك طې لازىدەر. فىصلى كەلدىكى زمان طېنى تىكالىف ايدە جىكم. قبولى استەرام ايدەرم.

راسىخ باك (آنطالىيە) — افندىم قاداسترو اجراسى ايجون كچىن سەنەلەردىن يايلىمېش أپىچە تەجىرىبەلر واردەر. بوتەجىر بەلەردىن ايدىلەن اىستەفادە حقىنەتلىكەلە كەن كەن بىزى تۈر بويور مالىرى رجا ايدە جىكم. بالخاصە اپىچە مىصرف دە او لادى ئەن ايدىپورم. طىارە ايلە اراضىنەن خەرەطەلىنى آلمق ايجون اور و پادە اپىچە مىصرف يايلىدى ئەن ايدرم. و آور و پادە سېياحتلىرى يايلىدى. دەمەن آرقداشمز جواب ويرىر كەن.

مەصفىق باك (توفاد) — او مىصرف، او زمان ايجون راسىخ باك (آنطالىيە) — مىساعدە بويورك او زمان دكىل، قاداسترو يامق ايجون دە عىنى شىئى يايلىمەشىدەر. مەذا كەن اىتىدىكەمە مىسئىلە او زىزىدە كوروشىۋۇز قاداسترو اىشنى

مختاجدر . بونى ھېسى اعتراف ايديبور ، مفتشرلەرە كوروشىورز ، اوئنرەدە دىيورلەك : بىز دائماً بولۇزمى كۆسترييور و راپورلەدە يازىيورز فقط بىر درلو مع الاسف بونك يايىلىدىغى كورمه يورز . بونك اىچون نەتىبىر آمىشلەر بوملتىك پاراسنى بىر طرفدن آلوب سو كرا قىدىنى بولق اىچون آرتق نەدىيەيم رمل آتىغى مختاج (خىندهلر) بىنكىچون بورايم تخصيصات قۇمىشلەرى ؟ بونى تامىن اىدە جىڭلەرى ، يوقسە بولىلە كىن كىن . اخىيارلامش ياخود بونى أولەن طاپو مأمورلىنىمى بونلارك بولىنىسى رجا اىدە جىڭز . (خىندهلر) رجا يادەرم ملتىك حقوقى نە ايلە تامىن بويوردىلىرىتە داىز بورايدە تامىنات وىزىنلەر . موسى كاظمەك (قويمە) - افنىم ؟ بودجهانجىمنى اساباب موجىھە مضبىطەسىنە قاداسترونك تشكىلىنىن بى مقصود فاندە . استحصلال ئىدىلە مەدىكىنىن تمامًا قىدىرلەمى وياخود بعض مناطقە تحدىدى كى بى رەمتالەدرەمان ايتىكىدەدر . بعض آرقداشلەرە بونىن چوقىچىج استفادە ئىدىلە جىڭىنىن بونك قالدىرلەمىسىنە بىحىت اىتدىلەر و طېنى تىكىيف اىتدىلەر بىندە كىز جە اساس فاندەلى اولان بىرىشىڭ تطبيقىنە . دوايم واصرارا بىتك لازىمەر (را ووسىلىرى) . قاداسترى ومعاملاتى يايىلمادىن ، اراضى دە حق تصرف تامىن ئىدىلەدەن ، بۇ مەلکتە حق تامىن ايتىكەماكىن بوقدر . بىزدە كى جرأم عدىيە ، وقوعات عەلەيە تەۋەقى ئىدىلە جىڭ اوورسەھان ھان يوزىدە سكسانى اراضى اخلاقىزىن منبىعىت حقوق دىعو الريدر . صلح محكىمە لوندەدر . اوندىن باشقە جزا دعوارىنىڭ ، حتى قتل دعوارىنىڭ منھى دىخى صەن نزاعى ، حدود نزاعى و سائزەدىن عبارتىدر . بومسائل حل ايتىدىن ، محكىمەدە حاكمىرىسىن ، سرىن او طورمالىرىتە ، هىچچ اولمازسە مطالعىيە وقت بىراقە جىق بىر حالدە استراحت ايتىلىرىتە امكان بوقدر . هەكۈن صلح محكىمەسىنك اوكتىنە (۱۹۰) دەواجىنىڭ دولاشقىدە اولدىغىنى كورە جىڭز ، بوسقۇنىيە كىتىدىكىمەدە صلح محكىمەسىنك ۹۰ - ۱۰۰ دعوايى حل ايتىكىنى كوردم و خىرت اىتىم . سېبى ، صەن دعواسى ، قورو دعوايى ، حدود و نزاعى و سائزە و سائزە . احراق حق و حق تصرفى تامىن اىچون

دفعە طاپو ادارەلىرىتە و مەقىشلەرە عرص اىتدىكىمەز بىر مسئلە ، واردەكە اونى عرض اىدە جىكم . بودە طاپو دفترلىرىنىڭ قازىشىقابنى مسئلە سىدر . معلوم عالىكىزدرەكە ملتىك حقوقى تامىن اىدە جىڭ اولان قىوودىر . طاپولۇك قىدىلىرى بىر كەم مأمور او مادقىن سچو كەم بى حقوقى تامىن اىدە مەيور . مثلا ياتىبور ، عائب اولىبور . ياخود شونك ، بونك أله كچپور . بىدفعە طاپو قىدىنى بولق متخصص اولان طاپو مأمورلىرىنى بىر صورتە را خىي ايدوب ، اىشى اولمادىنى بىر زماندە يالوارە ياقارە بولدىرىيور . اوەدە رمل آتار كېي بو ھانىكى دفتردا اوەلە سىلە جىڭ بونى تەخىمن اىدە جىڭ بۇھەنە . دكىل ، ۱۰ ، ۲۰ ، ۳۰ سەنە طاپو مأمورلىي يائېش اولان بىر مأمورك بىر كاتىك اختصاصە باخلىدىر . بىو آدام اورادىن آىرلەمىي قىدى بولق قابل دكىل . نىچون ؟ معلوم عالىكىز طاپو معاملاتى قاسە دفترى كى دوايم ايدوب كىدېيور . و قضانىك ۱۰۰ ، ۲۰۰ ، ۳۰۰ قىرىھىسى واردە . دائىنى هە كۈن معاملە دوايم ايدوب كىدېيور ، ھې بىرى پېشىنە دىزىلوب كىدېيور . [۲۰] سەنە سىكىرە ، مثلا بىندە كىز قىدىلىنى بولامىورم . بىندە كىز آز چوق او قويوب يازمۇق بىلدىكىم ، آزىجوق دفتر اصولى آكلادىيەم حالدە بولامىورم . (خىندهلر) . بىندە كىزدە طاپو مأمورلىي كەدرىلار ايرم ، اىتە مأمور افندى بىم فلاڭ قىدى بول دە يېكا وير . بونى آرتق بىر كەم دوشونك ارقداشلە ! بونى بىر كەبلو فادىن ، بىر كەبلو بوقىدىنى بولق اىچون نەيإپاسى لازىمەر . امكان وارمى در ؟ بوضرورتى بوتۇن مأمورلىرى سەنەلەرنىرى اعتراف ايدىلر ، و كلان كىدىن مفتشرلەدەپك اعلاقتىرىر ايدىلر راپورلەدە يازارلەر ، و افندىلەر بومعاملەدە بىداوا كورولەيور . بىملىتنەن مەتەپىيا تصرف ، انتقال خرچى ، فراغ خرچى ، كاغذ پاراسى ، كاتىيە دىنلەر كى بىر طرفدن پارا آلىنور ، نەيچىن آلىنور ؟ رجا ايدەرم نەيچىن آلىنور ؟ بوكا دائىر طاپو مدېز عمومىسى بىك افندى وياخود مالىيە و كىلى مەك افندى بىو بابىدە نە كېي تەتىپر آمىشلار ؟ هەرسە دىيورلەك بونك اىچون تخصيصات يوقدر بودفترلى بىراصولە و نظامە قۇنۇلغە

؛ طرفندن ده قاداسترو يه دوام ايديلىر . مدتىك اوزون وياقين اولىمى برايشى تر كە وسile اولامايلدر . بىنده كىز بوقناعتىدەيم .

رشيدبىك(غازى عىنتاب) - افندىبىنده كىز قاداسترو يك وجودىنە لزوم يوقدر دىيە برشى ستوپايدىم . قاداسترو لازمەر . اسماعىل كەل بىك آوروپادە يايپىلمىشىر دىيلىر . آوروپادە مكتب آچىلىمش ، طلبە تىخسىل كوردىش ، متخصص يېتىشىمش اوندن صوڭرە يايپىلمىشىر . بىزدە ايسە دها متخصص يېتىشىمەشىر . دها آوروپادە تىخسىل اىچون يىكى طلبە كۈنده دىيورز . و بىندن اوچ سنه اول قاداسترو يه باشلايورز . قاداسترو اعضاڭانە تعىين ايديلىنلەر بىر دفعە باقىكىز . بورادەكى بىلەمپورم . فقط ملاطىيەدە كىلر متخصص دكالىدر . متخصص اولمازى بۇنى كىم يايپاچىقدە ؟ مۇسى كاظمباڭىنى بويورپىورلەر كە قاداسترو ياتمازسە منازع فيە مسائلەت او كەنە كچمك امكاني يوقدر . افندىلر ! بوكۇن آنفرەتك اچىنە اوچ سەنبىرى قاداسترو يايپىلمىقدەدر . و قىليه يوز لىرا يەھىئىش ، بوكۇن اون بىك لىرا ايديبور . اخفادى دعوا ايديبور . حكىمەتك كوردىكى دعوالارك بىز ٨٠ يى بونۇغ دعوالاردر . افندىلر بشقە بىشكەل بولمايدىر . تحرير يايپالىغىي وقت تحرير يايپىلمايدىر ، طاپوقىدىنە كچمەلىدەر . هىحالە برشى يايپالى يىز . يوقسە قاداسترو معاملەسى يوزالىي سەنە يە قدر يايپىلەجىقىمش دە بۇمنازعە يوز الىي سەنە يە قدر دوام ايده جىكىمش ! افندىلر ؟ بن يايپىلماسون دىيە بورم . منازعەتك دفىي لازمەر . اوت منازعاتى دفع اىچون بشقە شىكل بولق لازمەر يە تىكىرار ايديبور متخصص يوقدر . آنفرەتك اچىنەدە اوچ سەنبىرى يايپىورلەر نە كېيى برا-تىفادە حاصل اولىشىر . مىداندە ايسە كۆستىركىز . بوكا و بىرە حكىمز يارەنې بشقە شىلەرە وىرمىلەر . متخصص يېتىشىسون ، كلسون ، اوندن صوڭرە قادوسىترو يايپىلسون . يوقسە بن قاداسترو يايپىلەمامسى طرافدارى دىلم . متخصص اولىدىنى اىچون بوكۇن ايسە بىلەن يوق ، بىز قاداسترو يايپىلەر دىيورز . نە يايپىلماسى وار ، بىفلان آنفرەدە اوچ سەنبىرى قاداسترو يايپىلمىقدەدر .

دولتىك وظيفىسى ايسە واڭرى بودە . قاداستر ويائىق صورتىلە ئامىن ايىلەك امكاني وارسە بهمە حال بونى يايپاچۇر . اما مناطقەت تىخىدىي لازمەر ، جوق يرده مى باشلاامق لازمەر . بوادارە مىئە ئىمىدەر . بوكۇنكى مامورىن فېيەن ، مالىيە مامورىنەز غېرکافىدەر . هيچ اولماسە ايسە معىن نەقەتلەرنە باشتىلايەرق اوئرالىدە يوروتىرىزەك لازمەر . بالخاصە بعض مناطقەدە قاداسترو معاملەسى هان هان اكال ايىلەك اوزرەدر . تحريرى يايپىلەش ، آنچىق بعض منازعاتك قاداسترو حاكىلىرى طرفندن حل ايىلەك دەرىجەسەنە كلىشىر ، طاپو اعطىا ايىلەك اوزرەدر . بۇنى شەمىدى بودجەدن ئىلى ايتىكىمۇز وقت قاداسترو معاملەسى تعطىل ايىلەلە جىك و شەمىدى يە قدر صرف ايىلەن پارە هەدر او لاچىقدەر . بوكا اىكىنجى بىرسە دها باشلايەجىخىز زمان ايسە فالان يەندن باشلاامق امكاني يوقدر . اوندن صوڭرە آليم ، ويرىم او لاچق ، اشخاص دىكىشە جىك در . ايسە يىكىدىن باشلاامق لازمەر . اوحالىدە بوى تۈرك اىتەك بىنە كىز جە دوغرى دكىلدر . بونك مناطقەنى تعىين ايتىكىن صوڭرە مادەيى ابقا اىتەك و نەيات اومنۇقەلەرى مالىيە و كالتە و مەنۈرىت عمومىيەسە برافقق ، مساعىيى مەمەر ئەر حالە افراج اىچون داۋە ئائىدە سىنگ طرز حر كەتى قبول اىتەت ، بودە سەربىست برافقق لارمەر . سەگىرە بوكا بلەك كېرىمى سەنەدە ، بلەك دها اول ، والحاصل نەقدر اول باشلارسەق هەدفە اوقدەر اول واصل اولىش اولورز . يوقسە يۈزسە صوڭرە مەقصد حاصل او لاچق دىي دورمۇ جائز دكىلدر . انجمىن مەقبىطەسەنە دىيوركە : تحرير بىسيطە احتىاجىر واردە . قاداسترو يك يايپىلماسى تحرير بىسيطەن استغىنايى موجب اولىماز . جونكە قاداسترو بوكۇن ، يارىن يايپىلە جىق دىيە كىمسە ادعا ايده من . أصغرى بىرسابە الىي سەنە يى قبول اىتەك ضرورتى واردە . بلەك يۈزسە يى قبول اىتەك ضرورتى واردە . اوحالىدە تحريرى قاداسترو يالە بىرا بىرپورۇمك اىچون هېيچ بىر مانع يوقدر . بلەك بىر قاچ غرۇش بودجە فضله لەندىن عبارت والىر . دولتىك منافىنە موافق - كە هيچ شەھىز موافقىر - ويركى آلمق اىچون تحريرە دوام ايىلەر ،

و خلق ایده‌حکی ایلیکی ترازینک مختلف کفه‌لرینه قویارق طارمقده‌در . بو نقطه نظره واصل اولدیغمن زمان مسئله‌مک حقیله تدقیق و مطالعه ایتديریلوب علمی راپوره استناد ایتديریلنجه به قدر حال حاضرک ادامه‌سی ضرورته واردق . عرض ایتديکم کی بونی ایکی، اوج شهریزه حصر ایدهم اوست طرفندن واژ چکم دیهه نلر بولندي . بونی چوق زنکین ظن ایتديکمز فلان ، فلان طوپراقلریزه حصر ایدهم اوست طرفندن واژ چکم دیهه نلر بولندي . بونی طیاره ایله خریطه آمق امکاننک موجود بولدیغنى سویله نلر بولوندی . فقط بوکونه قدر طیاره ایله مملکتک قاداسترسنی آمق ایچون هیچ برا پاره صرف ایدله مشدر . معروضاتمک خلاصه‌سی بودرکه : مسئله چوق علمی و فنی بر مسئله اولدیجی ایچون منخصص ذواتک ویره‌جکی راپوره قراریزی استناد ایتديره بیلیرسه ک اووقت دها مستريح بر قلب ایله‌اللاریزی قالدیره بیلیرز مساعده بیور و رایسه کز بو مسئله متخصص ذواتک قطعی راپورینه استناد ایدنجه به قدر حال حاضری اولدیجی کی اقا ایدهم . [دوغى بدر سسلری]

بنده کز قاداسترویه لروم يوقدر دیدم . مالیه و کیلی بلک افندي تحریر ياسیلاجق ایسه بر آن اول يابدیرسون ، قید اولونسون ، اوندن صکره‌ده متخصص کلائیکی زمان قاداسترو معامله سنه باشلاس-ونلر . یعنی شمدى زائدزء خزینه‌یه ضردن بشقه فائده‌سی يوقدر .

مالیه و کیلی نسراج اوغلی شکری بلک (ازمیر) — افندم : قاداسترو حقنده بوکرسیده سوز سویلهین آرقداشلردن بر قسمی اوئنک درحال الغاسنی بر قسمی ده ایقا‌سی تکلیف ایتذبلر . بنده کز بو خصوصده ایکی نقطه نظردن هر هانکی بريسنی مدافعه ایتكىدن زیاده ماوھی حکایه ایتكىده فائده اولا جغنى ادعا ایدیورم . بودجه انجمننده بوموضوع اوزرنده چالىشىر كن بولكىده چالىشىدیغمن آرقداشلرک ا كثىرىنىك بونك الغاسى هیچ دكىسى تحدىدى جەھتى النازام ایتكىده اولدقلرىنى حس ايتدم . اوندن دها اول عین موضوع اوزرنده مالیه و کاتى اركا سيله متعدد اجتماع عقد ایتمشدك . او را ده دخى طبقي بوکرسیده سویله‌ندىكى كى مختلف نقطه نظر تىلر ايدى . بر قسمى الغاسنی ، دىكىر قسمى تحدىدى شكلنده ایقا ساسى دىكىر قسمى دهدىك ، رشكما فاغن

تحدید شکلنده ابقا نسی دیگر بر قسمی ده دیگر بر شکله افراغی موضوع بحث اینشدر. بو خلاصه بینه کز هیئت و کله ده کی آرقداشلر یه عرض ایتدیکم وقت حقلی او لهرق شومطالمه قارشیسنده بولندم او مطالعه نك ایجاد ایتدیکی اسبابی بو کون حاضر لاهله مشغولز. مسئله هر شیئدن اول فنی و علمی بر مسئله در مطالعه سنه واریلدی . فنی و علمی بر مسئله ده آ لاجهز قراره که قابل اولدبی قدر صحیح اولاً بایمی و آتیا هیچ بزمان اختلالات خلق ایده همی ایچون فن و علم ادمیرینک را پوریته استناد ایتمی لازمکله جک قناعتنه واردق . مملکتمنزده بیلاردنبری چالیشان خربه دادره سی واردر . بو ایشهه چوق یقیندن علاقه داردر به زه اک دوغری یولی کوسته بیلمک صلاحیتی حائزدر. كذلك عدیله و کاتی ، صوک زماننده احکام مدنیه همزده و قوته کلن تبدلات اعتباریله بونک او زرنده اک آغیر و قوتی سوز سویله مک صلاحیتنی جائز بر و کالشکردر . مالیه و کاتی ده پایلاحق ایشك استلزم ایتدیکی تخصیصاتی

رئیس — بىشە سوز ایستەین وارمى ؟ (خایرسىلىرى)	تور كىنهڭ هەر طرفىنە بونك ختام بولاجىنى اميدايدىيورز.
بر تقرير وار او قۇنەتىق .	ايستردىك كە بونى اسىملىر اوزرىنە يايپام. فقط معلوم عالىكەن
رياست جليلە يە	ملەكتىمىزدە ئاھلە اسىملىرى هۇۋۇر تائىس ايمەمەن
اوچ سەنە دېرى دوام ايدىن واداسترو هيئىتك كوردكلىرى	اولدابىنى ، ر چوق عىن اسىملىرە تصادف ايمك
ايىشدن ھېيچ بىنافىي كۈزلىپ حلا، و آتىما خرىنە دولت	امكانى، اختلافاتى موجب اولە جىنى اىچچۇن بالضرورە بونى
اضسرا درن بشقە رفاندەسى او لمىتىنى ئاماًماً آكلاشىمىتىشدر .	محلە و كۆي اساسە ارجاع ايدىيورز .
بو نقطە نظردىن قاداسترو ھەنتىا يايىلان مصارف تەخىزىر	احمد حمدى بىك (بوزعاد) — كايفىدر، چوق كۈزلەر.
ايچچۇن صرف ايدىلىنى مەلائىكتە حىقىنە دەنا نافع اولە جىنى	امين بىك (اسكىشىم) — ماغا حازىشە خاصەدە بىر فىد
محققىدر، نىاء علەيە طاپوب مدیرىت عمومىيە بودجە سەنك . سەنھى	واردر ھەم وير كۆ وەم طاپوب راسم اوزرىنە يورو ربىنە كىز
فصلىنىزدە قاداسترو هيئىتكە ئايد تەخصىصىتاك بودجە دەن طېتى	بونك چوق بىسيط اولدابىنى ئەن ايدىيورم . عىجبا
تىكلىك ايدرم .	بويلە بىشى دوشۇنولسىھ فائىدەسى او لورى ؟ بىندە كىز
غازىي عىنتاب	بۇنى رجا ايمىشىم . تدقىق ايدەم دېيشىلدى .
رشيد	او زمان دىدىيەر كە طاپومعامتانىدە فرائض واردەر. تىسىمى
رشيد بىك (غازىي عىنتاب) — تقريرىمى كرى آليورم .	بىلە مىزلىر . شەمىدى بوموضۇع بىحىت دىكلىر . قانون مەدى
رئیس — افندىم، تقريرلىرىنى كىرى آليورلار .	بۇنى حل ايمىشىر . عىجبا اىكى قىدى بىر دفتردە طۇتقۇ
طاپوب و قاداسترو مدیرىت عمومىيەنى حىقىنە بشقە	امكانى وارمى يوقى ؟
سوز ایستەين يوقدر . فصللارە كېلىملىسى قبول ايدىنلە لە ئە	مالەيە و كىلى سراج اوغلۇ شەكرى بىك (ازمير) — افندى
ال قالىدیرسون ! قبول ايمەنلىر لە ئەل قالىدیرسون ! قبول !	و يەكىن آلدەيغۇز ھەر شخصى مال صاحبى عد ايمەنگ ھېيچ
ايدىلشىدر .	شەھە سىز بويوك تەللىكلىرى واردەر . ياپە جەغمىز تەخىر لە
ايرا	بۇ تەللىكلىرى بىر طرف ايتدىكىمز كون بۇنى ھېيچ شەھە يوق كە
۳۱ ۱۴۰	ياپارز . مەلکەت اىچچۇن موجب سەھولتىر . آنچىق قىوداتىزك
فصل	فازىشىق اولدابىنى بىر دورەدە ؛ و يەكىن وىرن آداملىك .
رئیس — قبول ايدىلشىدر .	باشقا ، مال صاحبلىرىنىڭ باشقا اولدابىنى بىر دورەدە
ليرا	در حال بىر توحىد بولانە صاپقى بلەك اختلاطانى موجب او لور .
۳۱۲	امين بىك (اسكىشىم) — آتى اىچچۇن
۳۱۳	مالەيە و كىلى سراج اوغلۇ شەكرى بىك — آتى اىچچۇن
۳۱۴	دوشۇنولە سىلىر .
۳۱۵	عبدالمطلب بىك (سيوانس) — قانون مەدىنىڭ اىچاخانى .
۳۱۶	ايتدىرىدىكى شىكلە بىر قانون لايمەسى . حاضر لامىشى در .
۳۱۷	مالەيە و كىلى سراج اوغلۇ شەكرى بىك — حاضر لامىشىدر .
۳۱۸	حاضر لادىغۇز لايچە قانۇنیي شورايى دولتە كوندرىشىدك .
۳۱۹	شورايى دولت معلوم مشغۇلىتە ئەنام بونلىرى چىقاروب
۳۲۰	مەجلس عالىي يە يتىشىرىمەدى . بىلەكە نصوڭ كونلۇرە مجلس
۳۲۱	عالىي يە تەقدىم اولە جىقدەر .

رئیس — بىشە سوز ایستەين وارمى ؟ (خایرسىلىرى)

بر تقرير وار او قۇنەتىق .

رياست جليلە يە

اوچ سەنە دېرى دوام ايدىن واداسترو هيئىتك كوردكلىرى

ايىشدن ھېيچ بىنافىي كۈزلىپ حلا، و آتىما خرىنە دولت

اضسرا درن بشقە رفاندەسى او لمىتىنى ئاماًماً آكلاشىمىتىشدر .

بو نقطە نظردىن قاداسترو ھەنتىا يايىلان مصارف تەخىزىر

ايچچۇن صرف ايدىلىنى مەلائىكتە حىقىنە دەنا نافع اولە جىنى

محققىدر، نىاء علەيە طاپوب مدیرىت عمومىيە بودجە سەنك . سەنھى

فصلىنىزدە قاداسترو هيئىتكە ئايد تەخصىصىتاك بودجە دەن طېتى

تىكلىك ايدرم .

غازىي عىنتاب

رشيد

رشيد بىك (غازىي عىنتاب) — تقريرىمى كرى آليورم .

رئیس — افندىم، تقريرلىرىنى كىرى آليورلار .

طاپوب و قاداسترو مدیرىت عمومىيەنى حىقىنە بشقە

سوز ایستەين يوقدر . فصللارە كېلىملىسى قبول ايدىنلە لە ئەل

ال قالىدیرسون ! قبول ايمەنلىر لە ئەل قالىدیرسون ! قبول !

ايدىلشىدر .

ايرا

۳۱ ۱۴۰

فصل

رئیس — قبول ايدىلشىدر .

ليرا

۳۱۲

فصل

رئیس — قبول ايدىلشىدر .

ليرا

۳۱۳

فصل

رئیس — قبول ايدىلشىدر .

ليرا

۳۱۴

فصل

رئیس — قبول ايدىلشىدر .

ليرا

۳۱۵

فصل

رئیس — قبول ايدىلشىدر .

آلتاش اوچونجى انقاد ۲۱ - ۴ - ۱۹۲۸ ایکتىجى جلسه

تور كىنهڭ هەر طرفىنە بونك ختام بولاجىنى اميدايدىيورز.

ايستردىك كە بونى اسىملىر اوزرىنە يايپام. فقط معلوم عالىكەن

ملەكتىمىزدە ئاھلە اسىملىرى هۇۋۇر تائىس ايمەمەن

اولدابىنى ، ر چوق عىن اسىملىرە تصادف ايمك

امكانى، اختلافاتى موجب اولە جىنى اىچچۇن بالضرورە بونى

محلە و كۆي اساسە ارجاع ايدىيورز .

احمد حمدى بىك (بوزعاد) — كايفىدر، چوق كۈزلەر.

امين بىك (اسكىشىم) — ماغا حازىشە خاصەدە بىر فىد

واردر ھەم وير كۆ وەم طاپوب راسم اوزرىنە يورو ربىنە كىز

بونك چوق بىسيط اولدابىنى ئەن ايدىيورم . عىجبا

بويلە بىشى دوشۇنولسىھ فائىدەسى او لورى ؟ بىندە كىز

بۇنى رجا ايمىشىم . تدقىق ايدەم دېيشىلدى .

او زمان دىدىيەر كە طاپومعامتانىدە فرائض واردەر. تىسىمى

بىلە مىزلىر . شەمىدى بوموضۇع بىحىت دىكلىر . قانون مەدى

بۇنى حل ايمىشىر . عىجبا اىكى قىدى بىر دفتردە طۇتقۇ

امكانى وارمى يوقى ؟

مالەيە و كىلى سراج اوغلۇ شەكرى بىك (ازمير) — افندى

و يەكىن آلدەيغۇز ھەر شخصى مال صاحبى عد ايمەنگ ھېيچ

شەھە سىز بويوك تەللىكلىرى واردەر . ياپە جەغمىز تەخىر لە

بۇ تەللىكلىرى بىر طرف ايتدىكىمز كون بۇنى ھېيچ شەھە يوق كە

ياپارز . مەلکەت اىچچۇن موجب سەھولتىر . آنچىق قىوداتىزك

فازىشىق اولدابىنى بىر دورەدە ؛ و يەكىن وىرن آداملىك .

باشقا ، مال صاحبلىرىنىڭ باشقا اولدابىنى بىر دورەدە

در حال بىر توحىد بولانە صاپقى بلەك اختلاطانى موجب او لور .

امين بىك (اسكىشىم) — آتى اىچچۇن

مالەيە و كىلى سraj اوغلۇ شەkrى بىك — آتى اىچچۇن

دوشۇنولە سىلىر .

عبدالمطلب بىك (سيوانس) — قانون مەدىنىڭ اىچاخانى .

ايتدىرىدىكى شىكلە بىر قانون لايمەسى . حاضر لامىشى در .

مالەيە و كىلى سراج اوغلۇ شەkrى بىك — حاضر لامىشىدر .

حاضر لادىغۇز لايچە قانۇنیي شورايى دولتە كوندرىشىدك .

شورايى دولت معلوم مشغۇلىتە ئەنام بونلىرى چىقاروب

مەجلس عالىي يە يتىشىرىمەدى . بىلەكە نصوڭ كونلۇرە مجلس

عالىي يە تەقدىم اولە جىقدەر .

لیرا		فصل	لیرا		فصل
١٥٠	اجرلى مخابره و مکالمه مصرفى	٣٢٧	٥٣ ٠٩١	اوzaلق و بهالىق ضمى	٣١٦
	رئىس — قبول ايدىلشدەر .			رئىس — قبول ايدىلشدەر .	
لیرا		فصل	لیرا		فصل
٦ ٠٠	داخلى رسى تلغراف اجرتى	٣٢٨	٥٠٠	تخصيصات مقطوعە	٣١٧
	رئىس — قبول ايدىلشدەر .			رئىس — قبول ايدىلشدەر .	
لیرا		فصل	لیرا		فصل
٤ ٠٠	مصارف مقتنه	٣٢٩	٥٠٠	مركز مفروشات و دميرباشى	٣١٨
	رئىس — قبول ايدىلشدەر .			رئىس — قبول ايدىلشدەر .	
لیرا		فصل	لیرا		فصل
٤٠٤	قاداسترو و تحدىد هيئتلرى مصارفى	٣٣٠	٢ ٩٠٠	مركز لوازمى	٣١٩
	رئىس — قبول ايدىلشدەر .			رئىس — قبول ايدىلشدەر .	
لیرا		فصل	لیرا		فصل
٢٣ ٠٠	استنساخ مصرف	٣٣١	٩٠٠	مركز متفرقەسى	٣٢٠
	رئىس — قبول ايدىلشدەر .			رئىس — قبول ايدىلشدەر .	
لیرا		فصل	لیرا		فصل
١ ٠٠	تحrir بسيط تحرير مصرفى	٣٣٢	٤ ٠٠	ولايات مفروشات و دميرباش	٣٢١
	رئىس — قبول اولۇغۇشىدەر .			رئىس — قبول ايدىلشدەر .	
لیرا		فصل	لیرا		فصل
١٩ ٠٠	قاداسترو و طاپو مساح مكتى مصرف	٣٣٣	٩ ٠٠	ولايات لوازمى	٣٢٢
	رئىس — قبول ايدىلشدەر .			رئىس — قبول ايدىلشدەر .	
لیرا		فصل	لیرا		فصل
١٠ ٠٠	٧٨٨ نومرولو قانونك تطبيق مصرفى	٣٣٤	٢ ٠٠	ولايات متفرقەسى	٣٢٣
	رئىس — قبول ايدىلشدەر .			رئىس — قبول ايدىلشدەر .	
لیرا		فصل	لیرا		فصل
١ ٠٠	كچى سنه دىيونى	٣٣٥	٢٥ ٢٥٠	مصارف متتنوعە	٣٢٤
	رئىس — قبول ايدىلشدەر .			رئىس — قبول ايدىلشدەر .	
لیرا		فصل	لیرا		فصل
٢ ٠٠	اسكى سنه لر دىيونى	٣٣٦	٤٠ ٠٠	خرجراء	٣٢٥
	رئىس — قبول ايدىلشدەر .			رئىس — قبول ايدىلشدەر .	
	اىنۋەم، يارىن ساعت اون درتىدە اجتماع اىتك اوزرە				
	جلسەي تعطىل ايدىيورم .				
	قىانغە ساعتى				
	دقىقە ساعت				
	١٧		١٠٠	رسمى تلفون مصرفى	٣٢٦
				رئىس — قبول ايدىلشدەر .	